Siyer-i Nebî: PEYGAMBERİMİZ HAZRETİ MUHAMMED MUSTAFA *sallallâhü aleyhi ve sellem*'NIN HAYATI

selam.org
selam@selam.org
31.05.2015

TAKDİM

Muhtasar Peygamberler Tarihi, 4 ciltlik İslam Tarihi kitaplarımızdan sonra şimdi de Peygamberimizin kısa ve özet olarak hayatını anlatan bu kitapçıkla huzurlarınızdayız. Daha ziyade okul ve Kuran Kursu talebelerine konu başlıklarını ezberletme ve öğretme açısından faideli olur kanaati ile ve umumi istek üzere hazırladık.

Peygamberler Tarihi kitabımızdaki kısım esas alınarak hazırlanmış olmasına rağmen çok lüzumlu ilavelerde bulunduk. Bihassa sonuna ilave ettiğimiz siyer imtihan soruları öğrenci ve öğreticilere çok faideli olacaktır.

İslam akaidi süzgecinden geçmiş güzel bir İslam Tarihi okumanın vücub derecesinde lüzumuna inanıyoruz. Müslümanların en azından küçük bir siyer kitabını baştan sona okumaları son derece zaruridir. İşte bunlardan dolayı (Allah'a hamdolsun) siyer ve İslam tarihi sahasında küçük, orta, büyük olarak tam üç boy eser neşretmiş bulunuyoruz.

Bütün güzel şeyler Allahtandır. Bütün hata ve kusurlar ise bizimdir. Diğer eserlerimizle birlikte bu eserimizin de Ümmeti Muhammede Ve Ümmeti Muhammedin evladına faideli olmasını niyaz ediyoruz.

Abdülkadir Dedeoğlu
Osmanlı Yayınevi
Ticarethane sk. No:14/2
Sultanahmet/İstanbul
Tel:5281771-5118626
Fax:5118626

Siyer ve Siyer-i Nebi

Siyer, manen tutulan yol ve gidiş mânâlarını taşıyan sîret kelimesinin çoğuludur. Hazreti Adem Aleyhisselâmdan Fahri Kâinat Efendimize kadar gelen peygamberlerin; insanları hak yola çağırmak için vazifelerini nasıl yaptıklarını, bu uğurda ne gibi güçlük ve tehlikelere göğüs gerdiklerini anlatan ilme İslam Tarihi veya Siyer-i Enbiya (Aleyhimüsselam) Denir.

Peygamberimiz Aleyhisselâmın hayatı ve mukaddes vazifesi sırasında gösterdiği gayretleri anlatan ilme de Siyer-i Nebî denir. Kısaca, İslâm Tarihi umumî bilgileri, Siyer-i Nebî ise Peygaberimiz Aleyhisseiâmın (ay senesiyle) 63 yıllık hususî tarihini anlatır.

İslâm Tarihinin bir şubesi olan Siyer ilmi, Peygamberimiz Aleyhisselâmın yaptıkları, buyurdukları ve kabul ettiklerini bildirmesi bakımından Hadis, Tefsir, Fıkıh, Kelâm ve Ahlâk gibi bütün İslâmî ilimlerin Kur'an-ı Kerîm'den sonra en büyük kaynağıdır. Peygamberimiz Aleyhisselâmın hayatında dinî, siyasî, askerî, içtimaî ve ahlâkî bütün hükümleri ve bilgileri bulmak mümkündür. Bu bakımdan da Siyer ilminin derecesi ve önemi büyüktür.

İslamdan Önce İnsanlığın hali

Peygamberimiz Aleyhisselâm İslâm Dinini insanlara bildirmek vazifesiyle gelmezden önce, insanlık âlemi iki büyük devletin tesiri altında yaşıyordu. Bunlar Peygamberimizin memleketi olan Arabistan Yarımadasına komşu bulunan Bizans ve İran Devletleri idi. Yine insanların inandıkları, yolunda gittikleri dinler arasında Hıristiyanlık, Musevîlik Mecusilik ve putperestlik hüküm sürüyordu. Fakat Bizanslıların, Romalıların inandıkları din olan Hıristiyanlık, İncil'in eski devirlerden beri değiştirilip aslından uzaklaşılmasıyla İsa Aleyhisselâmın getirdiği şeriatla büyük ölçüde ilgisini kesmişti. Üstelik Roma medeniyetinin putperestliği, kötü ahlâkı, her türlü perişanlığı da dinî inançlara karıştırılmış, iş çığırından çıkmıştı. Papazların şahsî düşüncelerine göre, din hükümleri çıkarttıkları, para ile Cennet sattıkları, günahkârları affetme gibi hayâllere daldıkları Hıristiyanlığın bir de üçlü ilâh sapıklığına bulaşmasıyla da hak dinle uzaktan yakından hiç ilgisi kalmamıştı.

Yahudilerin sahip çıktığı Musevîlik ise, yine bu milletin kendi sapıklıklarını din içine sokmalarıyla, Musa Aleyhisselâmın getirdiği şeriattan uzaklaşmıştı. Yahudiler, kendi peygamberlerinden sonra yeni bir şeriatla gelen İsa Aleyhisselâma düşmanlık yapmakla da hak yoldan tamamıyla mahrum olmuşlardı.

İranlılar da, Mecusîlik adı verilen ateşperestlik yani ateşe tapma gibi sapık bir dinin içindeydiler. Araplar ise putlara tapıyorlardı. Bu arada komşuları olan Hıristiyan ve yahudi milletlerin tesirinde kalarak bu dinlere girenleri de vardı. Ancak bunlar, putperest Araplara göre oldukça az, bir kısım kabilelerdi. Zaten putperest düşünce ve davranışlar, Hıristiyanlık ve yahudilik gibi diğer dinler içerisine de girmişti.

Araplar içerisinde İbrahim Aleyhisselâmın şeriatı üzerine devam eden, Allahü Teâlâ'nın birliğine iman eden "Hanifler" de vardı. Ancak bunlar adetleri belli olacak kadar az bir sayıdaydılar. Araplar ahdine vefâ göstermek, misafire ikramda bulunmak, sünnet olmak, tırnak kesmek gibi Hazreti İbrahim ve Hazreti İsmail'den kalma bazı sünnetleri de yapıyorlardı. Ne var ki, hak din üzere olmadıkları için cahillik onları esir etmişti.

Cehaletin getirdiği kötülükler içerisinde, kabileler arasında kan davaları sürüp gidiyordu. Sadece haram ay sayılan Receb, Zilkade, Zilhicce ve Muharrem denilen dört ayda harbi bırakıyorlardı. Kabileler halinde idare olunduklarından, Kabe'de her kabileye ait olmak üzere 360 adet put doldurulmuştu. Kurulan panayırlarda, yaşayış şartlarından çok ileride edebiyat yarışmaları yapılıyor, şairler ve hatipler insanları hayli tesir altında tutuyordu.

İnsan hakları ayak altına alınmış, güçlüler zayıfları eziyor, köleler ve esirler içler acısı bir halde yaşıyor, kadınlara önem verilmiyor, kız çocukları geçim sıkıntısı veya damat ayıbı korkusuyla diri diri toprağa gömülüyordu. Ahlâksızlık her tarafı kaplamıştı.

İşte gerek Arabistan Yarımadası'nın içine düştüğü cahillik, gerekse Bizans ve İran Devletlerinin hüküm sürdüğü yerlerdeki sapıklık ve ahlâksızlık, birbirinden aşağı kalır şekilde

değildi. Bütün insanlık âleminin karanlık bulutlar altında ve karışıklık içerisinde yaşadığı bir devirde, onları bu alçak ve bayağı hayattan kurtarıp ebedî kurtuluş ve saadete ulaştıracak bir Peygamber bekleniyordu. Hıristiyan ve Yahudilerin mukaddes kitapları böyle bir peygamberin geleceğini, zamanının yaklaştığını bütün alâmetleri ile müjdeliyordu. Bu peygamberin Hazreti İbrahim soyundan, Mekke taraflarından çıkacağına dair bilgiler veriliyordu.

Mekke Şehri ve Yüce Kâbe

İslâm Tarihinde mukaddes Mekke şehri ve içerisinde bulunan Mescid-i Haram ve onun içinde yüce Kâbe büyük ve önemli bir yer tutar. Çünkü bu şehirde birçok peygamberin vazife yapması, Kabe'nin, Müslümanların kıblesi olması, İslam'da hac ve tavaf ibadetlerinin bu şehire tahsis edilmesi, daimi olarak Mekke'ye, dinî bir merkez vasfı kazandırmıştır. Her taraftan gelen hacıların, ziyaretçilerin kestikleri kurbanlar, yaptıkları alış-verişlerle mühim bir ticaret merkezi olan Mekke, Kâbe ile de manevî merkez sıfatını hiç kaybetmemiştir.

Kabe'yi , Allahü Teâlâ'nın emriyle önce Melekler, sonra Hazreti Adem ve ve Şit Aleyhisselam; peygamberlerden son olarak da İbrahim Aleyhisselam ile oğlu Hazreti İsmail inşa etmişlerdi.. Daha sonraları insanların ortak çalışmalarıyla zaman zaman yeniden yapılmış, tamir ve değişiklikler görmüştür.

Kâbe'de Mübarek Vazifeler

Kabe'deki mukaddes vazifeleri eskiden beri yapan ve ellerinde tutan Araplar, bunları büyük bir şeref olarak kabul ederlerdi. Bu vazifeler arasında en mühimleri; Kabe'nin anahtarlarını elinde tutmak olan Hicâbet Zemzem suyunu ve hacıların su işlerini idare etmek olan Sikâye; ziyaretçileri barındırma ve misafirlik işlerini ayarlamak olan Rifâde'dir. Bu şerefli vazifeleri Peygamberimiz Aleyhisselâmın soyuna mensup kimseler yapıyordu. Hatta Efendimizin dedesi Abdülmuttalib'in, kaybolan Zemzem kuyusunu ve suyunu bulması büyük bir hizmet olmuş, itibarını da çok artırmıştı.

Fil Vak'ası (M. 571)

Mekke'nin manevî ve ticarî bir merkez halinde olması, Kâbe sebebiyle her taraftan insanların oraya akın ederek saygı göstermeleri, zaman zaman bazı hükümdarların dikkatlerini çekiyor, bunu önlemek için düşmanca fikirlere itiyordu. Habeşistan Devletinin Yemen Valisi olan Ebrehe de, insanları Kâbe ziyaretinden vazgeçirmek, Mekke'nin ağırlığını ortadan kaldırmak için San'a şehrinde Aklis veya Kulleys adında büyük bir kilise yaptırdı. insanların Kabe'yi bırakıp buraya gelmelerini sağlamak istedi. Ancak başaramadı. Üstelik Arapların bu kiliseye hakaret ettiklerini görünce, Mekke'ye yürüyüp Kâbe'yi yıkmak çılgınlığına düştü.

Ebrehe'nin Kâbeye Saldırması

Ebrehe, hazırladığı büyük bir ordu ile Mekke üzerine yürüdü. O zamanın âdetince uğur sayılan ve bugünün tanklarının yerini tutan büyük Mahmudî Fil'ini de ordusunun önüne kattı. Bu sebeple hâdise, tarihte Fil Vak'ası adıyla anılmıştır. Kabileler halinde dağınık yaşayan Araplar, yer yer Ebrehe'nin ordusuna karşı koymaya çalıştılarsa da, onu önleyemediler. Ebrehe'nin keşif için ileriye gönderdiği askerleri de, Mekke'lilerin nesini buldularsa, yağmalayıp getirdiler.

Mekke'lilerden bir sulh hey'eti, Ebrehe'ye gittiler ve mallarının geri verilmesini istediler. Hey'etin başında, o zaman Mekke şehrini idare eden Kureyş kabilesi reisi, Peygamberimiz Aleyhisselâmın dedesi Abdülmuttalip bulunuyordu. Yağmalanan mallar arasında, onun da 100 devesi vardı. Ebrehe, onların bu isteğine şaşırdı:

-"Ben, Kabe'yi yıkmak için geliyor ve bundan vazgeçmem için rica etmenizi bekliyorken, siz develerinizin derdine düşüyorsunuz?!" dedi. Böylece onları aşağı düşürmek istedi. Fakat Abdülmuttalip:

-"Ben, develerin sahibiyim ve onları istiyorum. Kabe'nin ise asıl sahibi var. O'nu O Yüce sahibi korur!" diye cevap verdi.

Ebrehe, yağmalanan malları geri verdikten sonra, ordusunu ve şöhretli filini Mekke üzerine yürüttü. Abdülmuttalib ise, Kabe'nin kapısına yapışıp göz yaşları ile duâ ettikten sonra halkı dağlara çekerek olacakları ibretle beklemeye başladı. Ebrehe, koca filinin Mekke üzerine gitmemekte direndiğini, ayaklarının kumlara saplanıp kaldığını, başka tarafa çevrildiği zaman koşarak yol aldığını görünce, küplere bindi. Bu sırada, Ebrehe ve askerleri Kur'an-ı Kerîm'in Fîl Sûresi'nde bildirildiği üzere, hiç beklemedikleri bir şeyle karşılaştılar. Bir anda gökyüzünü kaplayan Ebabil kuşları, ağızlarında ve ayaklarında taşıdıkları küçük kızgın taşları düşman askerlerinin üzerine atıyorlar, bir nevi Ebrehe ordusunu havadan bombardıman ediyorlardı. Böylece koca ordu neye uğradığını şaşırdı, yara bere içinde perişan oldu. Çok az kişi kaçabildi. Onlar da aldıkları yaranın tesiriyle kısa zaman sonra öldü. Ebrehe de canını zor kurtarıp Yemen'e döndü ise de, çok geçmeden O da orada öldü. Kabe'nin sahibi Kabe'yi işte böyle korumuştu.

Peygamberimiz (A.S) Dünyaya Geliyor

(17 Nisan 571-12 Rebiulevvel)

Fil Vak'ası, milâdî 571 senesinde meydana gelmiş, o sene de "Fil Yılı" adıyla Araplar arasında bir çeşit tarih başlangıcı sayılmıştı. İşte bu hâdiseden 52 gün sonra, Nisan ayının 17'nci, Rebîulevvel ayınım 12'nci Pazartesi gecesi sabah olurken Mekke'de Haşim Oğulları mahallesinde, âlemlere rahmet olan iki cihan güneşi, son peygamber Muhammed Mustafa Aleyhisselâm, tek bir inci gibi dünyaya geldi. O sabah âlem başka bir âlem oldu, bütün cihan nur ile doldu, kâinat muradına erdi.

Peygamberimiz Aleyhisselâmın doğduğu gece bir çok mucizeler meydana geldi. Mübarek sırtının iki küreği arasında, kalbinin hizasında Peygamberlik mührü vardı. Melekler validesini tebrike geldi. Kabe'deki ve civardaki putlar yüzüstü yere serilmiş halde bulundu. Hükümdarların sarayları sarsıldı, direkleri yıkıldı. Mecûsilerin bin seneden beri devamlı yanan ateşleri söndü, iran'da Sâve Gölü kurudu, bin yıldır kurumuş olan Semâve vadisi sularla dolup taştı. İnsanlar, büyük bir hâdisenin başladığını anladı. Çünkü bu mucizeler, hükümdarların saltanatının yıkılışını, dünyadaki küfür ateşlerinin sönüşünü, bâtıl dinlerin, sapık inançların kuvvetinin kuruyuşunu haber veriyordu.

Peygamberimizin Yüce Soyu

Peygamberimiz Aleyhisselâmın yüce soyu, İbrahim Aleyhisselâmın oğlu Hazreti İsmail'e dayanır. Babası Kureyş'in Haşim Oğulları sülâlesinden Abdulmuttalib'in oğlu Hazreti Abdullah'dır. Annesi ise, Zühre Oğulları'ndan Vehb'in kızı Hazreti Âmine'dir. İkisi de Mekke'li olmakla birkaç göbek yukarıda soyları birleşir. Hazreti Abdullah, Peygamberimiz daha ana rahminde iken, doğumundan iki ay evvel Suriye seyahatinden dönerken Medine'de 25 yaşında vefat etmişti. Bu sebeple Efendimiz doğuştan öksüz olarak doğdu.

Doğduğunda Muhammed ve Ahmed isimleri, daha sonra Mahmud ve Mustafa isimleri verilen Fahri Kâinat Efendimize, babasından miras olarak beş deve, bir sürü koyun, Ümmü Eymen adında Habeşli bir cariye ve doğduğu kutlu bir ev kalmıştı.

Sütanneye Verilmesi (M. 571)

Mekke'nin havası yeni doğan çocuklara ağır geldiği ve onların daha güzel dil öğrenmeleri için, civar yaylalardan gelen süt analarına verme âdeti vardı. Bu âdet üzere Mekke'ye yine bir çok kadın gelmiş hepsi birer çocuk almışlardı. Bunların içinde merkebinin çok kötürüm

olması sebebi ile Halime bir çocuk alamamıştı. Kendisine Peygamberimiz Aleyhisselâm teklif edilince de, yetim olması sebebiyle pek kârlı bir iş olmaz diye düşünmüş, fakat sonradan aldığına çok sevinmişti. Çünkü O'nun gelmesiyle evinde malında bereket artmış, her şeylerine bolluk gelmişti. Hazreti Halime ve kocası ondaki üstün vasıfları sezerek bir şey olmaması için üzerinde titremişlerdi.

Sütanne, Annesine Teslim Ediyor (M.575)

Peygamberimiz Aleyhisselâm beş yaşma basıncaya kadar, bu aile içerisinde kalmış, süt kardeşi Şeyma ile beraber büyümüştür. Daha sonra Hazreti Halime getirip validesine teslim etmiştir. Peygamberimiz Aleyhisselâm süt annesine karşı hayatı boyunca hürmet ve ikramda bulunmuştur. Süt kızkardeşi Şeyma'ya karşı da nasıl vefakâr davrandığı Huneyn savaşı sonunda görülmüştür..

Annesini Kaybediyor (M.577)

Peygamberimiz Aleyhisselâm, süt anasından geldikten sonra iki sene annesi ile beraber kaldı. Hazreti Âmine, oğlu ve kölesi ile beraber Medine'ye gidip Hazreti Abdullah'ın kabrini ziyaret etmek istedi. Bu maksatla yola çıktılar, Medine'ye ulaştılar. Ziyaretlerini yaptıktan sonra, geri dönerken Medine yakınlarındaki Ebvâ köyünde hastalanan Hazreti âmine 21 yaşında vefat etti.

Dedesinin Himayesinde (M.577)

Babasından sonra, altı yaşında anasından da yetim kalan Peygamberimiz Aleyhisseİâm'ı kölesi Ümmü Eymen Mekke'ye getirip dedesi Abdülmuttalib'e teslim etti.

Validesinin vefatından sonra Peygamberimiz Aleyhisselâm, dedesi Abdulmuttalib'in yanında kaldı. Hizmeti ile cariye Ümmü Eymen uğraştı.

Ebû Talibin Yanında (M.579)

Peygamber Efendimiz, İki sene geçip sekiz yaşına geldiği zaman, dedesi Kureyşin reisi Abdülmuttalipde vefat etti. O vefat ederken oğulları içinde Ebû Talib'e, yeğenine bakmak vazifesini verdi.

Amcası Ebû Tâlib, ona baba yakınlığı gösterir ve diğer öz oğullarından daha iyi bakar, her şeyden esirgerdi. Çünkü Peygamberimizin; evinin, malının bereketi olduğunu görüyor, kendisindeki ileriye ait halleri seziyordu. Peygamberimiz Aleyhisselâm bir müddet amcasının koyunlarını güderek, amcasına yardımcı olmuştur.

1. Şam Seyahati (M.583)

Peygamberimiz Aleyhisselâm 13 yaşına girdikleri zaman, ilk defa Mekke dışına seyahat etme imkanını buldular. O devirlerde Kureyş kervanları ticaret için yazın Şam tarafına, kışın da Yemen tarafına giderlerdi. Peygamberimizin amcaları da Kureyş kabilesinin önde gelen

kişileri olarak zaman zaman bu kaafilelere katılırlardı. Efendimiz (A.S) de amcaları ile beraber başka ülkeleri görmeyi razu ediyor ve bunu amcası Ebû Talib'e söylüyordu.

Ebû Tâlib, yetim yeğenini yanından ayırmak istemiyor, O'nun başına bir şey gelir korkusuyla ne bırakmakta, ne de götürmekte karar kılabiliyordu. Peygamberimiz Aleyhisselâmın kendisiyle gelmek istemesi karşısında, Efendimiz (A.S) 13 yaşında iken Suriye'ye giden Şam ticaret kervanına katıldılar. Kaafilenin yolu Şam yakınındaki Busra kasabasına uğradı. Buradaki kilisede vazifeli, gelip geçen yolcularla ilgilenen Bahira adındaki rahibin, kervanı takip eden bir bulut ve kervanda gördüğü genç bir çocuk dikkatini çekti. Mukaddes kitaplarda okuyup, vasıflarını gördüğü ve gelmesinin yaklaştığını sezdiği son peygambere ait bildiklerini, bu genç çocukta gördü.

Rahib Bahira, Fahri Kâinat Efendimize, Arapların en büyük putları Lat ve Uzza'nın adına yemin vererek bazı şeyler sordu. O'nun bunlara yemin etmekten hoşlanmadığını gördü. Nihayet Efendimizden rica ederek sırtını açtırdı ve O'nda gördüğü peygamberlik mührünü edeple öptü. Sonra Ebû Talib'e yanındaki çocuğun geleceği hakkında bildiklerinden anlatarak, Şam'a gitmemelerini istedi. Çünkü orada yahudilerin, O'ndaki vasıfları görerek, hasedlerinden bir kötülük yapmalarından korkuyordu. Ebû Tâlib de mallarını Busra'da satıp alacaklarını temin ederek oradan geri döndü.

Yemen Seyahati (M.583)

Peygamberimiz Aleyhisselâm 17 yaşında da, diğer amcaları Zübeyr ve Abbas'ın yanında Yemen ticaret Kaafilesine katılarak bu ülkeye gidip geldi. Bu yolculukta da kendisinde büyük haller görüldü. Araplar arasında şan ve şerefi iyice yükseldi.

Hılfülfudul Cemiyeti ve Andlaşması (M. 591)

Cahilliyet devrinde Arap kabileleri arasında kan dâvaları, iç savaşlar eksik olmazdı. Yalnız dört haram ay olan Receb, Zilkade, Zilhicce ve Muharrem'de savaşmak haram kabul edilirdi. Eğer bu aylarda da, savaş yapılırsa, buna Ficar Savaşları adı verilirdi.

Kureyşliler ile Havazin kabilesi arasında çıkan ve dört yıl süren böyle bir Ficar Harbine, Peygamberimiz Aleyhisselâm da 20 yaşında iken amcalarıyla beraber katılmıştır. Kureyş'in haklı olduğu bu savaşta, Efendimiz (A.S) hiç kimsenin kanını dökmemiş, bir ok bile atmamıştı. Ancak, düşmanı oklarını toplayıp amcalarına vermişti.

Peygamberimiz Aleyhisselâm 20 yaşında iken, Mekke'de yerli ve yabancı herkesin can ve mal emniyetinin korunması, asayişin sağlanması, adaletin işlemesi gibi hususlara sahip çıkan "Hılfulfudul = Fadılların Yemini" adıyla anılan cemiyette bulunmuş, amcalarıyla beraber kurucuları arasında yer almıştır.

2. Şam Seyahati (M. 595)

Efendimiz, amcalarının yanında ticaret hayatını öğrenmiş ve bu işle uğraşmaya başlamıştı. Eskiden beri kavmi arasında akıl, zekâ, kabiliyet ve doğruluğu ile biliniyordu. Bu sebeple herkese emniyet ve güven verdiği için kendisine "Emîn" lâkabı verilmişti.

Kureyş'in zengin kadınlarından, yüksek ahlâkı ve yardımseverliği ile tanınmış dul bir hanım olan Hatice, bazı kimselere sermaye ve yardımda bulunarak ortak ticaret yapardı. İlk kocasının ölümünden sonra, kendisi ile evlenmek isteyenler hayli fazla olduğu halde, hiçbirini kabul etmemişti. Peygamberimiz Aleyhisselâmın doğruluk ve dürüstlüğünü duymuş, kendisine sermaye vererek kölesi Meysere ile beraber Şam'a büyük bir ticaret kervanı kaldırmıştı.

Peygamberimiz Aleyhisselâm bu seyahatinde Şam'a varmadı. Rahib Bahira'nın ölümünden sonra yerine geçen Rahib Nastura, O'ndaki alâmetleri sezerek bir zarar gelmemesi için, mallarını Busra'da sattırdı. Üç ay süren bu yolculuktan çok büyük bir kârla Mekke'ye dönen Peygamberimiz Aleyhisselâm, Hatice'nin dikkatini çekti. Çünkü O'nun doğruluğu sayesinde, o zamana kadar görülmemiş bir kâr elde etmişti.

Hazreti Hatice ile izdivacı (M.596)

Hatice, elde ettiği büyük kazançlardan çok, Peygamberimizin doğruluğuna ve üstün vasıflarına hayran kalmış, araya konulan vasıtalarla evlenmişlerdi. Nikâhları kıyıldığı zaman Peygamberimiz Aleyhisselâm 25, Hatice validemiz ise 40 yaşında bulunuyordu. Birbirinden memnun olarak 25 sene mes'ut bir hayat sürdüler, çocuklarını büyüttüler, insanlara örnek oldular. Bu 25 senenin 15 yılı Peygamberlikten önce, 10 yılı da Peygamberlik devrinde geçti. Peygamberimiz Aleyhisselâm, kendisine yapılan bir çok tekliflere rağmen, Hazreti Hatice'nin sağlığında başka bir kadın almadı. İbrahim isimli oğlundan başka bütün çocukları Hazreti Hatice'den dünyaya geldi.

Hakem Seçilmesi (M. 606)

Kureyşliler bir ara, yağan yağmurlar ve çıkan yangınlardan hayli zarar görmüş olan Kabe'yi yeniden yapmaya, tamir etmeye başlamışlardı. Peygamberimiz Aleyhisselâm da bu çalışmaya katılmış, mübarek omuzlarında taşlar taşımıştı. Her iş bitip sıra Hacer-i Es'ad'ın yerine konulmasına gelince, kabileler arasında anlaşmazlık çıktı. Çünkü herkes bu mübarek taşı yerleştirme şerefini başkasına kaptırmak istemiyordu.

Dört beş gün devam eden çekişmeler sonunda, iş iyice alevlendi ve kabileler arasında savaş çıkmasına kadar vardı. Mekke'nin kana bulanacağını gören ve endişeye kapılan yaşlı bir Ku-reyşli bir fikir ortaya attı. Buna göre herkes bekleyecek , Harem-i Şerife ilk girecek kişi hakem seçilecekti. Bu fikir herkes tarafından beğenildi. Bir müddet sonra Fahri Kâinat Efendimizin çıkıp geldiğini gören insanlar, hep birden sevindiler, rahatladılar. Çünkü O'na, doğru ve adaletli davranışından dolayı "Emîn" lâkabını kendileri vermişlerdi.

Peygamberimiz Aleyhisselâm kendisinden beklenen şekilde, herkesi yatıştıracak bir usûl buldu. Mübarek hırkasını yaygı yaparak ortasına Hacer-i Esved'i yerleştirdi. Yaygının uçlarından, her kabilenin büyüklerine tutturdu. Böylece hep beraber mukaddes taşı kaldırdılar, yerine getirdiler. Yerleştirileceği sırada, Peygamberimiz Aleyhisselâm mübarek ellerine aldı ve yerine koydu. Peygamberimizin 35 yaşında iken yaptığı bu hakemlik ile, büyük bir anlaşmazlık çözüldü, kan dökülmesi önlenmiş oldu. O'nun bu güzel hareketi ile, Kureyşliler kendisine daha çok hayranlık duydu, içlerindeki sevgi arttı, böylece itibarı yükseldi.

İlk Vahiy...Peygamberlik ve İslam Dininin Gelişi (M.610)

Bütün insanlık kara bir cehalet, akla hayale gelmez sapıklıklar içinde yüzüyordu. Akıl sahipleri ve tevhid inancı içinde olan çok az bir gurup insan, âlemi aydınlatacak hakikat güneşinin yakında doğacağını anlıyorlar, söylüyorlar ve dört gözle bekliyorlardı. Mekke'de bulunan tevhid inancına sahib Hanifler de, Hıra Dağı, (diğer adılya Nur Dağı)'ndaki özel yerlerine, mağaralara çekilip Allahü Teâlâ'ya ibadet ile uğraşıyorlardı.

Peygamberimiz Aleyhisselâm da Ramazan ayı gelince, yanına zeytin, su ve kuru ekmekten meydana gelen azığını alır, orada inzivaya çekilir, Allahü Teâlâ'ya ibadete dalardı.

Bu ibadeti, olanlardan ibret almak, hakikati düşünmek, iç âleminde murakabeye varmak şeklinde oluyordu.

Peygamberimiz Aleyhisselâm 40 yaşına girdiği zaman kendisine Nebîlik, 43 yaşında ise Rasüllük geldi. Nebîlik doğru rüyalarla başlamıştı ki, altı ay müddetle rüyasında gördükleri aynen çıkıyordu.

Milâdî 610 yılının Ramazan ayında yine böyle Hıra Dağına çekildiği sırada, ayın 17'sine rastlayan Pazartesi gecesi seher vaktinde, bulunduğu mağaranın içinde bir ses ve bir nurla irkildi, dehşete kapıldı. Allahü Teâlâ tarafından kendisine gönderilen Melek, Cebrail Aleyhisselâm ilk vahyi getiriyor, Alak Sûresi'nin ilk âyetleri olan "Allah'ın ismiyle oku!" emrini bildiriyordu. Hazreti Cibril bu ilk gelişinde, Fahri Kâinat Efendimize okumayı, abdest almayı ve namaz kılmayı öğretti.

Peygamberimiz Aleyhisselâm, saadetti hanesine ilahî vahyin heybetinden korkmuş bir halde döndü. Hazreti Hatice'ye kendisini örtmesini söyledi. Biraz istirahat edip kendine geldikten sonra, olanları anlattı. Hazreti Hatice, her zaman olduğu gibi, Peygamberimizin Peygamberlik vazifesinde de ilk yardımcısı oluyordu. O'nu, tesellî edip büyük bir nimetle karşı karşıya olduğunu anladı ve anlattı. Amcası Varaka'ya olanları bildirdiler. Varaka eski kitabları okumuş, tevhid inancı üzerine olan Haniflerdendi. Duydukları karşısında, Peygamberimiz Aleyhisselâmı tebrik etti. Kendisinin peygamberlikle vazifelendiğini, başına gelecek güçlükleri anlattı. Ancak Peygamberimiz Aleyhisselâmın İslâm'a çağırma zamanına yetişemeden öldüğü için, O'na yardımcı olmak emeline kavuşamadı.

Allahü Teâlâ, Peygamber Aleyhisselâmı yavaş yavaş mukaddes vazifesine alıştırdıktan sonra, üç sene geçince Hazreti Cibril gelerek ilâhî emirleri anlatma ve azabdan korkutma vazifesine başlamasını bildirdi. Bundan sonra Cebrail Aleyhisselâm 23 sene boyunca Kur'an âyetlerini, ilâhî emirleri getirmeye devam etti Peygamberimiz Aleyhisselâmın büyük vazifesi de, 13 senesi Mekke'de, 10 senesi de Medine'de olmak üzere yaklaşık 23 yıl devam etti.

Peygamberimiz Aleyhisselâm, bütün âlemlere rahmet, insanların ve cinlerin hepsine kılavuz ve kurtarıcı olarak gönderilmişti. Bu son ve tam dine İslâm, ona teslim olup emirlerini kabul edenlere, inananlara Müslüman ve Mümin denildi.

İlk Müslümanlar

Peygamberimiz Aleyhisselâm, vazifeye ilk başladığı zaman, insanları gizli olarak dine çağırıyor, saklı yerlerde buluşup ibadet ediyorlardı. İslâm ile ilk önce şereflenen ve Peygamberimiz Aleyhisselâmla namaz kılan zevcesi Hazreti Hatice, en yakın arkadaşı ve dostu Hazreti Ebû Bekir, amcasının oğlu genç Hazreti Ali ve âzadlı kölesi Hazreti Zeyd b. Harise'dir.

Daha sonra Hazreti Ebû Bekir'in yol göstermesiyle Hazreti Osman b. Affan, Hazreti Abdurrahman b. Avf, Hazreti Sa'd b. Ebî Vakkas, Hazreti Zübeyr b. Avvam, Hazreti Talha b. Ubeydillah ye Hazreti Ebû Ubeyde b. Cerrah Müslüman oldular. İşte bunlara "İlk Müslümanlar adı verilir. Sonradan Hazreti Ömer'in katılmasıyla bu 10 erkek Müslüman "Aşere-i Mübeşşere" Cennetle Müjdelenen Onlar" adıyla anılmış, sahabelerin en büyükleri olmuşlardır.

Alenî Davet Başlıyor (M. 613 - İslamın 4. Yılı)

Peygamberimiz Aleyhisselâm; ilk üç sene insanları el altından, gizliden gizliye İslâm Dinine girmeye, putları terketmeye çağırıyordu. Hazreti Ebû Bekir başta olmak üzere diğer müminler de O'na yardımcı olmaya çalışıyorlar, dostlarını, yakınlarını bu hak dine davet ediyorlardı. Bu üç sene içerisinde Müslümanların sayısı 30'u biraz geçmişti. İbadetlerini ise evlerinde, gizli yerlerde yapabiliyorlar, Mescid-i Haram'a girip duâ edemiyorlardı. Kur'an

âyetlerini ve hükümlerini öğrenmeleri de yine gizlilikle yürüyordu. Sahabelerin meydana çıkma isteği karşısında, Peygamberimiz Aleyhisselâm henüz az olduklarını söylüyordu.

Nihayet peygamberliğin dördüncü yılına rastlayan Mîlâdî 614 senesinde, Hıcr Sûresi'nin 94'ncü âyetiyle bildirilen "Emrolunduğunu açıkça, çatlatırcasına bildir!" ilâhî emri geldi. Peygamberimiz Aleyhisselâm da vahyin bu emrine uyarak insanları açıktan açığa hak yola çağırmaya başladı. Önce en yakınlarını, akrabalarını, dostlarını ziyaret ederek İslama davet etti. Bu yüce dinin güzelliklerini anlatarak onları kötülüklerden uzaklaştırmaya çalıştı.

Mekke kâfirleri, müslümanların yeni bir dinle ortaya çıkmasından hoşlanmamışlardı. Ancak kendilerine bir zararları olmadığı için de pek fazla ses çıkarmıyorlardı. Ancak putlara tapmalarının yanlış ve sapık bir hareket olduğu, gittikleri yolun kötü sonuçlar vereceği gibi hakikatler bildirilmeye başlanınca, düşmanlıklarını ortaya döktüler. Bu düşmanlıkları alay ve hakaretle başladı, sonraları ezâ, cefâ, işkence, ticarî ve medenî sıkıntılara düşürme, şiddet kullanma şeklinde devam etti.

Kabul Etmiyorlar

Şuarâ Sûresi'nin 214 ilâ 216'ncı âyetlerinin gelmesiyle en yakınlarından başlayarak Allah'ın azabıyla korkutma emri bildirilince, Peygamberimiz Aleyhisselâm akrabasını topladı. Putları terketmelerini Allahü Teâlâ'ya ibadette bulunmalarını, iyilikleri ve kötülükleri anlattı. Peygamberimizin karşısına ilk çıkan amcası Ebû Leheb oldu. Nitekim, Allahü Teâlâ'nın emirlerini bildirmek için Mekke halkını Safâ tepesine topladığında; kendisinden şimdiye kadar bir yalan duyup duymadıklarını, şu tepenin arkasında bir düşman ordusu bulunduğunu haber verse inanıp inanmayacaklarını sormuş, kendisine "Emîn" lâkabını verdikleri kimseye elbette inanacaklarını, ondan hiç bir yalan duymadıklarını söyleyen insanlar, O'nun Peygamberliğini bildirip iman etmeleri teklifine bir şey diyememişlerdi. Ebû Leheb ise yine küstahlığını gösterip hakaret etmeye kalkışmış, karısıyla kendisi hakkında Tebbet Sûresi'nin nazil olmasına sebep olmuştu.

Kureyş müşrikleri haklarında azâb âyetleri gelince, müminlere eziyet etmeye başladılar. İslâmın yayılmasını, müslümanların çoğalmasını önlemek için ezâ ve cefâdan geri durmadılar. Bir taraftan da, Fahri Kâinat Efendimize, amcası ve koruyucusu Ebû Tâlib'e başvurarak yeni bir din ortaya çıkarmaktan, putlarına dil uzatılmasından vazgeçilmesine çalıştılar. Fakat imkânsız bir şey istedikleri için, red cevabı aldılar. Bunun üzerine zayıf ve kimsesiz müminlere işkence etmeye giriştiler.

İŞKENCELER BAŞLIYOR

Peygamberimiz Aleyhisselâm ve diğer kabile ve akrabası kuvvetli olan bazı müslümanlara bir şey yapamıyorlarsa da, fakir, zayıf ve kimsesiz müminlere göz açtırmıyorlardı.

Dinlerinden döndürmek ve onlara bakarak başkalarının da iman etmesini önlemek için, akıllarına gelen her türlü eziyet ve işkenceyi uyguluyorlardı.

Kâfirlerin bu işkenceleri arasında, müminler öz oğulları bile olsa, aç susuz bırakmak, hapsetmek, bayıltıncaya kadar dövmek, yaralamak, kanlar içinde bırakmak, kızgın güneşin altında üzerine kayalar koyarak bekletmek, kızgın demirlerle dağlamak gibi insanlık dışı usuller vardı.

İslâmın ilk devirlerinde işkence gören bu müminler arasında en meşhurları Hazreti Bilal Habeşî, Hazreti Ammar b. Yâsir ve babası Hazreti Yâsir ile annesi Hazret! Sümeyye, Hazreti Habbab b. Eret, Hazreti Suheyb b. Sinan Rumî, Hazreti Ebû Fukeyhe gibi köleler ve zayıflar; Hazreti Zinnîre, Hazreti Lübeyne ve Hazreti Nehdiyye gibi cariyeler vardır. Bunların hepsi de dinlerinden döndürülmek için işkenceye uğramışlardı. Fakat çoğu, kâfirlerin dediklerine

uymamış, bazısı ise Peygamberimiz Aleyhisselâmın izniyle sadece dillerinden söylenileni tekrarlamışlardı. Hazreti Ebû Bekir bu işkence gören erkek ve kadın köle müslümanların yedisini büyük karşılıklarla satın alarak âzad etmişti.

Hazreti Sümeyye ve Hazreti Yâsir en acı ve çirkin şekilde öldürülerek İslâmın ilk şehîdleri olmuşlardı.

Müminlere eziyet ve işkence edenlerin başında Ebû Cehil, Ebû Leheb, As b. Vâil, Ümeye b. Halef, Velid b. Mugîre, Nadr b. Haris gibi ileri gelen Mekke kâfirleri bulunuyordu.

İşkenceler

Mekke müşriklerinin bütün düşmanca hareketlerine rağmen İslâm dini genişliyor, müminlerin sayısı gittikçe çoğalıyordu. Fakat bu hal, kâfirlerin ezâ ve cefâlarını daha da arttırmalarına yol açıyordu. Çünkü iman ile küfür arasındaki mücadele böyle devam edegeliyordu. Peygamberimiz Aleyhisselâm, düşmanların kendilerine yaptıkları kötülüklere karşı, onları sarsmış olan her türlü dinî ve medenî sapıklıklardan kurtarmaya, ebedî kurtuluşa, huzura kavuşturmaya çalışıyor, Kur'ân okuyarak, İslâm'ın güzelliklerini, küfrün aşağılıklarını anlatarak vazifesini ifâdan geri kalmıyordu.

Müşrikler ise, İslâm'ın gelmesiyle o zamana kadar sürdürdükleri haksızlığın, zorbalığın ve bu sayede elde ettikleri makam ve menfaatlerin elden gitmesinden, itibarlarının kaybolarak zengin ve fakir, kuvvetli ve zayıf herkesin ilahî adalet önünde eşit hale gelmesinden korkuyorlardı. Bunun için de, Ebû Tâlib'i sıkıştırarak, müminlerin kuvvetlilerine kadar eziyeti arttırarak, hattâ Peygamberimiz Aleyhisselâmı boğmaya kalkışacak kadar gözleri dönmüş bir şekilde hak dine ve yolcularına saldırıyorlardı.

1. Habeşistan Hicreti (M. 615 İslamın 6. Yılı)

İslâm'ın altıncı yılına rastlayan Mîlâdî 615 senesinde, Peygamberimiz Aleyhisselâm sahabîlerinin bir kısmı ile Hazreti Erkam'ın evine taşınmış, bu saadetti hane "Dâr-ı Erkam" adı ile İslâm'da çok mühim bir yer tutmaya başlamıştı. Müslümanlar, artan eziyet ve işkence karşısında ibadetlerini serbestçe yapabilecekleri ve yaşayacakları bir yere hicret, göç etmek için Peygamberimiz Aleyhisselâmdan izin istediler. Kendilerine Habeş diyarına hicret için müsaade verildi ve hayır dualarla yolcu edildiler.

Habeş hicretine ilk katılan muhacirler 12 erkek ve 4 kadından ibaretti. Bunların içinde Hazreti Osman b. Affan ve zevcesi, Peygamberimiz Aleyhisselâmın kızı Hazreti Rukayye, Hazreti Zübeyr b. Avvam, Hazreti Abdurrahman b. Avf ve Hazreti Abdullah b. Mesud gibi sahabiler bulunuyordu. Kureyş kâfirleri, onların Mekke'den çıkışını duyarak peşlerinden gitmişlerdi. Ancak müminler gemiye binerek Kızıldeniz'e açılmış olduklarından yetişemediler.

İslâm'ın altıncı yılı, Mîlâdî 616 senesinde Ebû Tâlib'in oğlu Hazreti Cafer Tayyar başkanlığında 83 erkek, 21 kadından meydana gelen 104 kişilik bir mümin topluluğu daha Habeşistan'a hicret etmişlerdi. Müslümanlar Habeş hükümdarı Ashame tarafından çok iyi karşılandılar ve her hususta yardım gördüler. Mekke kâfirleri ise, onların iyi halde olduklarını öğrenmişler; orada da kuvvet bulmasınlar diye elçiler göndererek, kendi vatandaşları olan bu insanların geri verilmesini istemişlerdi. İsa Aleyhisselâmın şeriatı üzere tevhid inancında olan Ashame ise, müminlerin verdiği güzel ve mantıklı cevablardan da kuvvet alarak Kureyşlilerin isteklerini kabul etmemişti. Habeş Hükümdarının bu sıkıntılı devirde, gösterdiği yakınlıkla İslâm'a ve insanlığa büyük hizmeti geçmiştir.

Habeşistan'da çok iyi geçinen müminlerden bir kısmı, müslümanlarla kâfirlerin anlaştıkları haberini duyarak Mekke'ye dönmüşler, ancak asılsız olduğunu öğrenince tekrar hicret etmişlerdi. Garânik hadisesi adıyla anılan bu yanlış haberden dolayı dönenlere, müşrikler yine işkenceden geri kalmamışlardır.

Hazreti Hamza'nın Müslüman Oluşu (M.616-İslamın 7. Yılı)

Peygamberimiz Aleyhisselâm, her türlü güçlük karşısında insanları hak yola çağırmaya çalışırken, düşmanlar da her fırsatta O'na ve müminlere eziyet etmekten geri kalmıyorlardı. Hicretin altıncı yılında, bir gün Safa tepesinde oturmakta olan Peygamberimiz Aleyhisselâm, Ebû Cehil'in kendisine karşı hakaret dolu sözlerine sabır göstermiş, cevab vermeye tenezzül etmemişti. Bunu gören bir kadın, avdan dönen ve Kabe'yi cahiliyet âdeti üzere tavaf etmekte olan amcası Hamza'ya haber vermiş, hadiseyi sitemli sözlerle anlatmıştı.

Hamza, yeğeninin hakarete uğramasına dayanamayarak kalabalık bir topluluk içerisinde oturan Ebû Cehil'e çattı ve kafasına yayı ile vurup yardı. Adamları Ebû Cehil'in uğradığı bu saldırı karşısında Hamza'ya karşılık vermek istediler. Ancak Hamza'nın müslüman olmasından korkan Ebû Cehil, onun, kardeşinin oğlunun intikamını almakta haklı olduğunu söyleyerek aşağıdan aldı. Hamza ise, Fahri Kâinat Efendimize giderek yaptığını anlattı, Efendimizitesellî etmek istedi. Fakat Peygamberimiz Aleyhisselâm, amcasına, ancak müslüman olduğu takdirde tesellî bulup memnun olacağını bildirdi. Bunun üzerine Hazreti Hamza İslâm ile şereflendi.

Hz. Ömer'in Müslüman Oluşu (M.616 - İslamın 7. Yılı)

Hazreti Hamza'nın iman etmesiyle, küfür ileri gelenleri korktuklarına uğramışlar, kuvvetli bir destekçilerini kaybetmişlerdi. Bu korku ve telaşla acele alarak toplandılar ve bu işe bir çare bulmanın yollarını araştırdılar. Sonunda Peygamberimiz Aleyhisselâmı ortadan kaldırmaya karar verdiler. Ancak Peygamberimiz Aleyhisselâmın kabilesi Haşim Oğulları hayli kuvvetli olduğu için, kimse böyle bir işi almaya cesaret edemiyordu. İçlerinde en cesuru, 33 yaşında bir yiğit olan Ömer b. Hattab, ortaya çıktı ve bu işi üzerine aldı. Kâfirler onun bu fedailiği karşısında çok sevindiler. Kendisini alkış ve övmelerle, büyük vaad ve mükâfatlarla yola çıkardılar. Ömer, kılıcını sıyırmış bir halde hırsla Peygamberimiz Aleyhisselâmın bulunduğu Dâr-ı Erkam'a giderken, yolda kızkardeşi Hazreti Fâtıma ile eniştesi Hazreti Sa'd'ın da müslüman olduklarını öğrenince, çileden çıktı. Önce onların işini bitirmek maksadıyla geri döndü. Onun geldiğini duyan ve içeride Kur'ân okumakta olan ev halkı, korkuyla âyetleri sakladılar. Fakat Ömer, okunan âyetleri duymuş, ne olduğunu sormuştu. Onlar gizlemek isteyince, eniştesini ayağının altına aldı. Kocasına yardım etmek isterken, kızkardeşi de yediği tokatla ağzı burnu kan içinde yere düştü. Ancak imanın verdiği kuvvetle; "Ey Ömer, Allah'dan kork da yaptığın zulme bak! İşte biz, müslüman olduk, başımızı kessen de imanımızdan dönmeyiz!" diye haykırdı.

Bu duygulandırıcı manzara karşısında, yaptıklarından utanan ve pişman olan Ömer, okuduklarını getirmelerini istedi. Kendisine Tâhâ ve Hadid Sûresi âyetlerini getirip okudular. Kur'ân-ı Kerîm'in hakikatleri ve güzelliği karşısında kalbi yumuşayan ve küfür düşüncelerini dışarı fırlatan Ömer, Fahri Kâinat Efendimize götürülmesini istedi.

O sırada Efendimiz eshabı ile Dâr-ı Erkam'da bulunuyordu Ömer'in geldiğini gören ve duyan müminler endişe ve korkuya kapıldı. Yalnız Hazreti Hamza istifini bozmadı. Peygamberimiz Aleyhisselâm, Hazreti Cibril'den müjdeyi aldığı için sakin bir şekilde bekliyordu. Nitekim içeri girer girmez kendisine müslüman olmasını teklif ettiği zaman, Hazreti Ömer kelime-i şehadet getirip İslâm'ın 40'ıncı yiğidi olma şerefini kazanıyordu. Müslümanlar ise, önce Hazreti Hamza, üç gün sonra da Hazreti Ömer'i kazanmakla büyük sevince boğuldular.

Kâbede İlk açık Namaz

Hazreti Ömer'in teklifi ile, Peygamberimiz Aleyhisselâm ve müminler toplu halde meydana çıktılar ve namaz kılmak üzere Kabe'ye yürüdüler. Peygamberimiz Aleyhisselâmı öldürmek üzere gönderdikleri Hazreti Ömer'in; Peygamberimizin yanında diğer müslümanlarla beraber geldiğini gören kâfirler, endişeye kapıldılar. Hazreti Ömer'in meydan okuyan sözleri karşısında neye uğradıklarını şaşırdılar, her biri bir tarafa sıvıştılar.

Müminler ise Fahri Kâinat Efendimizle, Kabe'de ilk defa açıkça kıldıkları namaz ve getirdikleri tekbirlerle etrafı inletiyorlardı. Peygamberliğin yedinci, miladın 616'ncı yılında küfrün iki ana direğini, kendi sarayına kazanan İslâm'a girenlerin sayısı, bu iki sahabiden sonra aynı sene içerisinde 300'e çıkmış oluyordu.

Müminler Muhasaraya Alınıyor (M.616 - 619)

Kureyş'in ileri gelenlerinden Hazreti Hamza ve Hazreti Ömer gibi iki yiğidin müslümanlar tarafına geçmesi, kâfirleri düşündürmeye başladı. Düşman oldukları topluluk günden güne kuvvetleniyor, inanmadıkları din gittikçe yayılıyordu. Toplanıp ne yapacaklarını konuştular. Nihayet müslümanlar ve onlara yardımcı olanlarla her türlü alâkayı kesmeye, kendilerine boykot ilân ederek muhasara ve abluka altına almayı kararlaştırdılar.

Alış-veriş etmemek, kız alıp vermemek, görüşüp buluşmamak ve yardımcı olmamak gibi maddeler koyarak bu hususta bir de ahidname, andlaşma yazdılar. Ahidnameyi götürüp Kabe'nin duvarına astılar, yaptıkları işe mukaddeslik vermek istediler. Böylece İslâm'ın yedinci yılının başı olan Muharrem ayında, Mîlâdî 616 senesinde Peygamberimiz Aleyhisselâm ile müslümanlar, onlara destekte bulunan Haşim Oğulları, Ebû Tâlib mahallesi denilen yerde hapis kalmaya başladılar.

Kureyş kâfirleri bu hareketleriyle müslümanları ve yardımcılarını yıldırmak, aç ve susuz, ticarî ve medenî haklardan mahrum ve çaresiz bırakarak teslim olmaya, Peygamberimiz Aleyhisselâmı desteklemekten caydırmaya çalışıyorlardı. Ancak Müslümanlar ve Ebû Talib'in idaresindeki Haşim Oğulları, her türlü sıkıntıya katlanarak Peygamberimizin etrafından ayrılmamaya kararlıydılar. Peygamberimiz Aleyhisselâmın amcalarından Ebû Leheb ise, akrabalarının ölümüne bile göz yumarak kâfirlerle beraber olmaktan çekinmemişti.

Üç senelik muhasara devrinde, müminler ve dostları her türlü sıkıntı ile karşılaştılar. Aç ve susuz kaldılar, çocukların açlıktan feryadları Mekke sokaklarını inletir oldu. Yiyeceksizlikten ağaç yapraklarını, deri parçalarını yemek zorunda kaldılar. Bu insanlık dışı davranışlar, küfür sapıklığına düşmüş azgınlara en ufak bir acıma duygusu, pişmanlık hissi vermiyordu. Gelen kervanların mallarını en pahalı fiyatı vererek yere dökerek müminlerin almalarını önlüyorlardı. Muhasara altında kalanlara gizlice yardım etmek isteyen yakınlarını en ağır cezalara çarptırıyorlardı.

Mîlâdî 616-619 yıllarında devam eden bu sıkıntılı hayat sırasında, sadece haram aylardaki yumuşaklıktan faydalanarak ihtiyaçlar sağlanıyordu. Peygamberimiz Aleyhisselâm da hak yola çağırma vazifesini ancak bu aylarda yapabiliyordu. Bu üç senelik zaman içerisinde de pek çok mucizeler meydana geldi. Birçok kimseler imanla şereflendi. Ahidnameyi yazan Mansur b. ikrime adındaki kâfirin elleri kurudu. Ahidnamenin Allahü Teâlâ'nın ismi bulunan yerinden başka her tarafını güveler yedi. Akıl ve vicdandan nasibi olanlar insafa geldi. Yakınlarının bu haline dayanamayan bazı Mekkeliler güve yemekle hükümsüz kalan ahidnameyi astıkları yerden indirdiler. Gösterdikleri gayret ve çaba ile muhasara altındaki insanların serbest bırakılmasını sağladılar.

İslâm ehli ve dostları üç yıllık sıkıntı ve azabdan kurtuldukları için Mekke'de adetâ bayram yapıldı. Herkes evine, eşine, dostuna, akrabasına kavuştu, birbiri ile kaynaştı.

Hüzün Yılı (M.619)

Müslümanların ve dostlarının sevinmesi fazla sürmeden, muhasaradan sekiz ay sonra Ebû Tâlib, ondan üç gün sonra da Hazreti Hatice vefat etti. Müminler üstüste gelen bu acıyla sarsıldı, Peygamberimiz Aleyhisselâm çok üzüldü.

Ebû Tâlib, küçüklüğünden beri Peygamberimiz Aleyhisselâmı öz evladından daha çok severek büyütmüş, baba olmuş, kendisi iman etmemekle beraber imansızlara karşı korumuş, her zaman O'na kanat germişti. Onun ölümüyle Peygamberimiz Aleyhisselâmın çok üzülmesi, iki sebebe bağlıydı. Biri, o kadar destek ve yardımına rağmen iman etmeyip küfür üzere gitmesi, diğeri gözle görülür bir himayeden mahrum kalmasıydı.

80 yaşında ölen Ebû Talib'den üç gün sonra da, müminlerin validesi, Peygamberimiz Aleyhisselâmın en büyük ve yakın desteği Hazreti Hatice, 65 yaşında vefat etti. Peygamberimizin ve sahabilerinrin acısı bir kat daha arttı. Onların üstüste uğradığı bu acı sebebiyle, miladın 620'nci, İslâm'ın ise 11. senesine rastlayan bu yıla **"Hüzün Yılı"** adı verildi.

Taif Yolculuğu (M.620 - İslamın 11. Yılı)

Ebû Talib'in ölümünden sonra, kâfirlerin Fahri Kâinat Efendimize ve sahabilerine karşı düşmanlıkları iyice arttı. Kureyş'in idaresi düşmanların eline geçtiği için, eziyet ve işkenceleri dayanılmaz hale geldi. Daha önce söz sihirbazlığı ile suçladıkları Fahri Kâinat Efendimize toprak, deve işkembesi pislikleri atarak en ağır işkenceleri uygulamaya başladılar. Peygamberimiz Aleyhisselâm bütün bu güçlüklere rağmen, panayırlarda, hac mevsimlerinde civardan gelen insanları hak yola çağırmaktan geri kalmıyordu. Başta amcası Ebû Leheb olmak üzere, müşrikler ise yol başlarında bekleyerek O'na inanmamalarını söylüyorlardı. Peygamberimizin İslâm'a çağırışının arkasından, hemen kendisini yalancılıkla, sihirbazlıkla, huzuru bozmakla suçluyorlardı.

Peygamberimiz Aleyhisselâm, Kureyşlilerin bu zulüm ve baskısından biraz uzak kalmak ve vazifesini başka yerlerde yapabilmek için Mekke dışına çıktı. Mîlâdî 620 yılının Şevval ayında, ilk müminlerden âzadlı kölesi Hazreti Zeyd b. Harise ile beraber Hicaz şehirlerinden Taife gitti. Burada akrabası da olduğu için, imana geleceklerinden ümitli idi. On gün kadar kalarak puta tapan halkı, Allahü Teâlâ'nın varlığına ve birliğine îman etmeye çağırdı.

Fakat Taif'liler, yazın bağlık ve bahçelik şehirlerinde sayfiyeye gelen Mekkelilerle aralarının bozulmasını, putlarının ve yaşayışlarının değerini kaybetmesini istemediler. Onun için de Fahri Kâinat Efendimize îman etmek şöyle dursun, peşine taktıkları serseri ve başıbozuk takımıyla işkence ettiler. Serseri ve çapulcular önce alay ederek, sonra şehir dışına kovalayarak taşa tuttular. Peygamberimiz Aleyhisselâmın mübarek ayaklarını yaraladılar, kanlar içinde bıraktılar. Kızgın güneşin altında hem kaçan ve hem o hazrete siper olmaya çalışan Hazreti Zeyd'i de yaraladılar.

Binbir güçlükle Mekkeli iki kardeşin bağına sığman Peygamberimiz Aleyhisselâm kendisinden önce, arkadaşının yarasıyla ilgilendi. Gördüğü bu en ağır ezâ karşısında, o insanların helak olmalarını istemedi. İmana gelmeleri, kurtuluşa ermeleri için duada bulundu. Bağda kendilerine üzüm getiren, Yunus Aleyhisselâmın hemşehrisi Ninova'lı bir Hıristiyan köle olan Hazreti Addas İslâm ile şereflendi.

Peygamberimiz Aleyhisselâmın başına gelenler Mekke'de duyulmuştu. Onun için müminlerin tavsiyesi üzerine, Peygamberimiz Aleyhisselâm kâfirlerden Mut'ım b. Adiyy'in himayesini istedi. Onun kabul etmesiyle Kabe'ye gidip namaz kıldı. Mut'ım'ın bu iyiliği müminler tarafından hiç bir zaman unutulmadı. Ancak kendisi kâfir olarak Bedir Harbinde öldü.

Peygamberimiz bu defa mukaddes vazifesini yerine getirmek için, etraf kabilelere gitti. Onların putları bırakıp hakikate gelmelerini söyledi. Fakat Mekke kâfirlerinin tesiri her yerde hüküm sürdüğü için ümid edilen fayda elde edilemedi.

Birinci Akabe Biati (M.620 - İslamın 11. Yılı)

Peygamberimiz Aleyhisselâm İslâm'ın 11'inci yılı hac mevsiminde, etraftan gelen ziyaretçileri hak yola çağırmaya çıkmıştı. Mekke ile Mina arasında, Akabe denilen tepede Medine'li altı kişiye rastladı. Kendilerine Kur'ân okuyup vaaz ve nasihatta bulundu, iman etmeye çağırdı. Onlar da beraber yaşadıkları yahudilerden böyle bir peygamber geleceğini duyarlardı. Hattâ yahudiler kendilerinin Allah'ın dini üzere olduklarını, onların ise puta taptıklarını söyleyerek kınarlar ve aşağılarlardı. Medine'nin Hazrec kabilesinden olan bu kimseler, Evs kabilesiyle aralarında çıkan çarpışmalardan hayli yıpranmışlar ve destekçi bulmak için yola çıkmışlardı. Yahudilerle de süregelen savaşlar ve onların baskısı altında ezilmişlerdi. Böylece geleceğini duydukları peygambere îman ederek Medine'den islâm kervanına katılan ilk müslümanlar ve Ensâr oldular.

Hazreti Esad b. Zürâre, Hazreti Rafi' b. Mâlik, Hazreti Avf b. Haris, Hazreti Kutbe b. Amir, Hazreti Utbe b. Amir ve Hazreti Haris b. Abdullah'dan meydana gelen bu ilk Ensâr topluluğu, Medine'ye dönünce, duyduklarını anlattılar. Böylece hak din orada da yayılmaya, kuvvet bulmaya başladı.

Bu ilk Medine'li müslümanların Peygamberimiz Aleyhisselâma îman ettikleri gün, "İlk Akabe Buluşması" adıyla anılır. Ertesi sene ise yine bunlardan beş kişinin de içlerinde bulunduğu 12 kişilik bir Kaafile, hac mevsiminde Akabe'ye geldi. Burada Peygamberimiz Aleyhisselâmla buluşup kendisine bîat ettiler. "Birinci Akabe Bîatı" diye isimlendirilen bu karşılaşmada, ilk defa Peygamberimiz Aleyhisselâmın elini tutarak hırsızlıktan, kız çocuklarını öldürmekten, nikâhsız yaşamaktan, yalan ve iftiradan kaçınmak, Allah ve Rasûlüne itaatten ayrılmamak üzere ahid verdiler.

Akabe bîatıyla İslâm'da yeni bir devir açılıyor, Arap Yarımadasında hüküm süren şirk ve zulüm hayatına karşı bayrak açılarak, din ve insan hakları için büyük bir hizmet başlıyordu. Bu müslümanlar Medine'ye dönerek yine din hizmetine başladılar. Kendilerine din öğretmek üzere Hazreti Mus'ab b. Umeyr gönderildi.

Reisleri ise Hazreti Esad b. Zürâre idi. İslâmiyet Medine'de gittikçe yayıldı. Puta tapmayı bırakıp müslüman olanların sayısı kısa zamanda 40'a yükseldi. Hazreti Mus'ab'ın yumuşak ve ikna edici nasihatleri, en katı insanların kalbini bile İslâm'a açıyordu.

Mi'rac Mucizesi (M.621-İslamın 12. Yılı)

Birinci Akabe bîatından sonra, İslâm'ın 12'nci, milâdın 621'inci yılında Receb ayının 27'nci, Cuma gecesinde Mi'rac Mucizesi meydana geldi. Yükseğe çıkmak, yücelmek ve gece vakti yol almak mânâlarından dolayı İsra ve Miraç adıyla anılan bu büyük hadisede pek çok sırlar ve lütuflar vardır. İsrâ Sûresi âyetlerinde bu mucize bildirilmektedir.

Cebrail Aleyhisselâm, Allahü Teâlâ'nın emriyle bir gece, Peygamberimiz Aleyhisselâmı Mescid-i Haram'dan alıp Mescid-i Aksâ'ya getirdi. Oradan da göklere çıkarıp gezdirdi. Buralarda peygamberlerle karşılaştı ve tanıştı. Hiç bir peygambere nasib olmayan nice âlemler ve hakikatlere ulaştı. Allahü Teâlâ'nın dilediği yere kadar vardı, neler gördü, neler...

Mi'rac gecesinde o zamana kadar sabah ve akşam iki vakit olarak kılınan namaz beş vakite çıkarıldı. Bakara Sûresi'nin sonu olan Âmenerrasûlü âyetleri ile Allahü Teâlâ'ya ortak koşanların dışında bütün müminlerin Cennete girecekleri müjdeleri gibi hediyeler verildi. Efendimiz bütün bu hakikatlere çok kısa bir zamanda ruh ve cesediyle beraber erip döndü.

Peygamberimiz Aleyhisselâm ertesi günü Mi'rac mucizesini insanlara haber verdi. İlk önce Hazreti Ebû Bekir kabul ve tasdik ettiği için "Sıddîk" lâkabını aldı. Diğer sahabiler de kabul ederek tebriklerde bulundular. Ancak kâfirler, kuru akılla böyle bir şeyin imkansız olduğunu söylediler. Kervanların bir- ayda gidip bir ayda döndüğü Mescid-i Aksâ'ya ve daha ötelere bir gecede gidip gelmeyi mümkün görmediler. Mescid-i Aksa ile ilgili sorularına,

mucize ile tam ve doğru cevap veren Peygamberimiz Aleyhisselâmı yine yalanlamaktan geri kalmadılar.

İkinci Akabe Biati (M.622 - isiamm 13. Yılı)

Peygamberliğin 13'üncü, milâdın 622'nci yılında yine hac mevsiminde Peygamberimiz Aleyhisseiâm ile buluşan ve bîat eden Medine'li müslümanların sayısı 75'e ulaşmıştı. Bu müminler içerisinde Hazreti Halid b. Zeyd Ebû Eyyub Ensarî ve iki de kadın bulunuyordu. Bu üçüncü buluşmaya "İkinci Akabe Bîatı" adı verildi.

Peygamberimiz Aleyhisselâm, bu toplantıya henüz îman etmemiş olan amcası Abbas ile gelmiş ve Medine'ye hicretin şartları görüşülmüştü. Müslümanlar Allah ve Rasûlüne her hal içerisinde itaat içinde olacaklarına, Peygamberimiz Aleyhisselâmı kendi nefisleri, çoluk ve çocukları gibi düşmanlarından koruyacaklarına, doğru olanın yapılması için hiç bir şeyden çekinmeyeceklerine mallarıyla ve canlarıyla bu yolda çalışacaklarına söz verdiler.

Peygamberimiz Aleyhisselâm kendisine bîat edildikten sonra, Medine'lilerin arasından 12 temsilci seçip kabilelerinin başına tayin etti. Müslümanlar toplantı yerine gizli ve ayrı ayrı geldikleri için müşriklerin haberleri her şey bittikten sonra oldu. Bu sebeple de bir şey yapamadılar.

Hicret Hazırlıkları

Kâfirlerin işkence ve baskıları son hadde ulaştığı bir sırada, müminlerin Medine şehrine hicret etmelerine izin verildi. Böylece Peygamberliğin 14'üncü yılında iman ehli, birer, ikişer, küçük gruplar halinde Mekke'den ayrılmaya başladılar. Allah yolunda uğradıkları zulüm ve cefâdan dolayı, mallarını, mülklerini, yakınlarını terkederek yine Allah rızâsı için memleketlerinden göç ediyorlardı.

Müminlerin hicreti, Medine'li müslümanlarla son Akabe bîatı sırasında Zilhicce ayında kararlaştırılmıştı. Mîlâdî 622 yılının Nisan ayına rastlayan Muharrem ayı başlarında da hicret için izin çıkmıştı. Kureyş kâfirleri, düşman oldukları kimselerin aralarından ayrılmalarını istemekle beraber, bir taraftan da endişeleniyorlardı. Onun için istemedikleri insanların çıkıp gitmelerinde bile düşmanlıktan geri kalmıyorlardı. Kâfirlerin zararından korunmak için bütün müminler gizlice göç ederlerken, Hazreti Ömer kılıcını kuşanmış bir halde Kabe'yi tavaf ettikten sonra, din düşmanlarına meydan okuyarak yola çıktı. Kendisine kimse karşılık vermeye cesaret edemedi.

Müslümanların dinleri uğruna her şeylerini bırakıp vatanları olan Mekke'den ayrılmalarına "Hicret", kendilerine "Muhacirler", onları Medine'de karşılayıp Allah için her türlü maddî ve manevî yardımda bulunan müminlere de "Ensâr" adı verildi. İslâm Dininde zulme uğrayanların yurdlarını terkedip yeni bir memlekete sığınmaları ve orada yaşayan müslümanların kendilerine kucak açıp kardeşçe davranmaları gibi büyük bir dayanışma ve kaynaşmayı, Allah yolunda beraber çalışmayı sergileyen Hicret hadisesi, tarihte çok mühim bir yer tutmaktadır.

Öldürme Kararı

Bir müddet sonra Mekke'de Peygamberimiz, Hazreti Ebû Bekir, Hazreti Ali ve hapsedilenlerle beraber bir kaç mümin kalmıştı. Kureyş kâfirleri önce kendilerinden kurtulduklarını sanarak rahatladıkları müminlerin, Medine'de toplanıp birleşerek kuvvet bulduklarını görünce endişeye kapıldılar. Çünkü Medine, Mekkelilerin Şam ticaret yolunun üzerinde bulunuyordu. Bu sebeple, kendileri için tehlike gözüküyordu. Üstelik müminlerin

orada iyice kuvvetlenmeleriyle islâm'ın civar kabilelere de yayılması, tehlikeyi daha da büyütüyordu.

Kureyş kâfirleri acele olarak toplandılar. Peygamberimiz Aleyhisselâm gidip müminlerin başına geçmeden bu işi bitirmek, tehlikeyi ortadan kaldırmak istediler. Ne yapacaklarına dair uzun uzun konuştular. Zincire vurup hapsetmek veya başka bir yere sürgüne göndermek gibi bir çok fikirler ileri sürdüler. Ancak bunların hepsinin bir mahzuru ortaya çıkıyor, istenilen neticeyi vermesi de şüpheli görülüyordu.

Nihayet en cin fikirlileri olan Ebû Cehil, Peygamberimizin vücudunun ortadan kaldırılmasını söyledi. Kan dâvasını önlemek için de, her kabileden seçilecek birer yiğidin topluca hücum etmelerini ileri sürdü. Böylece kimin öldürdüğü bilinmeyecek, Hâşim Oğulları da bu kadar kabileye karşı koyamayacağı için diyet ödenmesine razı olacak, iş de kolayca kapanıverecekti.

Ebû Cehil'in fikri kabul edildi. Kureyş'in çapulcuları Peygamberimiz Aleyhisselâmı öldürmek için saadetti hanesini geceleyin çevirdiler. Niyetleri kapıdan sabah vakti çıkar çıkmaz işlerini bitirmekti. Ancak Allahü Teâlâ, Cebrail Aleyhisselâm ile onların kötü ve korkunç niyetini sevgili peygamberine bildirdi. Efendimiz (A.S) de yatağına Hazreti Ali'yi yatırdı. Kendisi ise, Yasin Sûresi'ni okuyarak müşriklerin arasından çıkıp gitti. Kâfirler işin farkına bile varamadılar. Sabahleyin yatakta Hazreti Ali'yi görünce küplere bindiler.

Mekke'den Ayrılış Ve Sevr Mağarası (M.622-İslamın13. Yılı)

Peygamberimiz Aleyhisselâm, kendisine hicret etmek arzusunu bildiren fakat her defasında beklemesi söylenen en yakın dostu Hazreti Ebû Bekir'in yanına varmıştı. Hazırlıklarını tamamlayıp yola çıktılar. Mekke'ye birbuçuk saatlik mesafedeki Sevr dağında bir mağaraya gizlendiler. Mekke'den ayrılırken ayakkabılarını çıkarmışlar, ayaklarının uçlarına basarak yol almışlardı.

Peygamberimiz Aleyhisselâm, iman etmeyen fakat yine de en emin kişi olduğunu kabul eden Kureyşlilerin; kendisine bıraktıkları emanetlerini de Hazreti Ali'ye teslim etmişti. Hazreti Ali de Efendimiz (A.S) Mekke'den ayrıldıktan sonra bu emanetleri sahihlerine vermiş, onlardan üç gün sonra yalnız olarak Medine'ye hareket etmişti.

Kureyş kâfirleri, Peygamberimiz Aleyhisselâmı ellerinden kaçırdıktan sonra, 100 deve mükâfat vaadiyle, peşine bir çok adamlar saldılar. Kendileri de en iyi kılavuzları tutarak aramaya çıktılar. Bir ara gizlendikleri mağaranın kapısına kadar geldiler. Ancak mağaranın ağzındaki ağaca yuva yapan güvercinleri, kapıyı ördükleri ağ ile kapatan örümcekleri görünce döndüler. Bu halde içeriye kimsenin girmemiş olduğunu sandılar. Halbuki onların konuşmaları içeriden duyuluyor, Hazreti Ebû Bekir Peygamberimiz Aleyhisselâm için endişeye kapılıyordu. Efendimiz (A.S) ise, yakın dostunu:

-"Mahzun olma, Allahü Teâlâ bizimle beraberdir!" diye tesellî ediyordu.

Bulana 100 Deve

Peygamberimiz Aleyhisselâm, hicret arkadaşı ile üç gün üç gece mağarada kaldı. Bu zaman içerisinde Hazreti Ebû Bekir'in oğlu Abdullah haberleri bildirir, âzadlı kölesi Hazreti Âmir b. Füheyre de sütlerini getirirdi. Üç gün sonra, arama işi biraz gevşeyince, kılavuz seçilen kimse develeri getirdi. Kılavuz kâfir olmakla beraber, yolu en iyi bilen, güvenilir bir adamdı. Hazreti Âmir de yanlarında olarak Medine'ye doğru yola çıktılar. Sapa ve kestirme yollardan gittiler.

Kureyş'in 100 develik mükâfatını duyan Süraka adında yiğit bir pehlivan, Fahri Kâinat Efendimize yetişmeyi başarmıştı. Hazreti Ebû Bekir'in endişeleri arasında kılıcını çekip atını sürdü. Ancak atının ayakları kumlara gömülüp aşağı yuvarlandı. Bütün gayretleri sonuç

vermeyince, bir şey yapamayacağını anladı. Pişmanlık duyarak Peygamberimiz Aleyhisselâmdan aman diledi. İsteğinin kabul edilmesiyle o tarafa gelenleri de geri çevirdi. İleriki senelerde ise İslâm'la şereflendi.

Medine yolcularını yakalamak isteyenlerden biri de 70 kişiyle takip eden Büreyde idi. Ancak Peygamberimiz Aleyhisselâmla karşılaşınca, onu bağlayıp götürmek isterken kendisi O'na bağlandı kaldı. Yanındakilerle beraber müslüman olup beyaz sarığını mızrağına geçirerek Peygamberimizin ilk bayraktarlığını yaptı.

Yolda daha bir çok mucizeler meydana geldi. Nihayet İslâm'ın 13'üncü senesi Rebîulevvel ayına rastlayan Mîlâdî 17 Temmuz 622 tarihinde, Mekke'den çıkıp 13 günlük yolu 8 günde alarak Medine'ye hicret eden Peygamberimiz Aleyhisselâm ve en yakın dostu, Kuba köyüne ulaştı. Peygamberimiz Aleyhisselâmın gelmesini her gün güneşin altında dört gözle bekleyen ve bunun için yollara dökülen müminler, yüksek bir kuledeki yahudinin "Beklediğiniz zât geliyor!" diye bağırmasıyla sevince boğuldular. Medine adetâ bayram yerine döndü. Hep beraber Peygamberimiz Aleyhisselâmı karşıladılar.

Cuma Namazı Farz Kılındı

Peygamberimiz Aleyhisselâm, Medine'ye bir saatlik mesafede bulunan Küba'da iki hafta kadar kaldı. İslâm'da ilk mescid olan Kuba mescidini yaptırdı. Hazreti Ali ile bazı sahabiler burada kendisine kavuştu. Daha sonra bir Cuma günü, etrafını kuşatan müminlerle Medine'ye hareket etti. Rânûna vadisindeki Salim Oğulları yurdundan geçerken, öğle vakti Cuma namazı farz kılındı. Peygamberimiz Aleyhisselâm bu emri bildirerek ilk Cuma namazını kıldırdı ve güzel bir hutbe okudu.

Aynı günün akşamı Medine'liler Peygamberimiz Aleyhisselâmı büyük bir sevgi ile karşıladılar, bayram yaptılar. Kendisini ve O'na inanarak hicret edenleri başlarına tâc ettiler. Peygamberimiz Aleyhisselâmı müsafir etmek için yarışa girdiler. Efendimiz (A.S) ise, hiçbirini kırmamak için devesini serbest bıraktı. DevesininHazreti Halid b. Zeyd Ebû Eyyub Ensarî'nin evinin yanına çökmesiyle, yedi ay onun evinde müsafir kaldı.

MEDİNE DEVRİ

(M.622 - İslamın 13. Yılı - Hicri-1)

Peygamberimiz Aleyhisselâmın Medine'ye hicretiyle, ilahî vazifeyi ifa etmekteki 13 senelik Mekke devri sona ermiş, 10 yıllık Medine devri başlamış oldu. Hicretin İslâm ve dünya tarihindeki yeri çok mühim olduğundan, yapılışından 17 yıl sonra takvim başlangıcı olarak kabul edildi. Böylece Medine devriyle, aynı zamanda hicret yılı da başlamış oldu. Peygamberimiz Aleyhisselâm hicretinde 53 yaşında bulunuyordu. Bu 53 sene, Fil yılından Hicret'e kadar geçen zamanı da gösteriyordu. Peygamberimiz Aleyhisselâmın gelişiyle o zamana kadar Yesrib diye anılan bu şehir, Medine (Medinetünnebî = Peygamberin Şehri) olarak isim değiştirdi.

Müslümanlar Arasında Kardeşlik Kurulması

Mekke'li müslümanlar yurdlarından göç edip ayrıldıkları için Muhacirler, Medine'li müminler ise onlara her türlü yardımı yaptıkları için, bu mânâya gelen Ensâr adıyla anılıyorlardı. Peygamberimiz Aleyhisselâm düşmanlara karşı iyice kuvvetlendirmek ve aralarında daha çok kaynaştırmak için müminleri birbirine kardeş yaptı. Bir muhacir ve bir ensâr mümin, ikişer ikişer kardeş oldular. Böylece vatanlarını bırakıp mallarını, mülklerini Allah yolunda terkedenlere, yine Allah için diğer kardeşleri ellerini uzatıyor, malını

paylaşıyor, derdine ortak oluyordu. Bununla da İslâm iyice kuvvet bulup din hizmeti daha kolay yapılıyordu.

Müslümanlar arasındaki bu kardeşlik, tarihte örneği görülmemiş bir şekilde büyük bir mânâyı dile getiriyor, kan kardeşliğinden daha tesirli olduğunu gösteriyordu. Peygamberimiz Aleyhisselâm müminleri kardeş yaptıktan sonra, erkek ve kadın yeni müslüman olanların hepsinden de bîat almış, ahd ve sözle Allah yoluna bağlamıştı.

Bu kardeşliğin tesiriyle mal ve sermaye sahibi olan Mekke'li muhacirler de kısa zamanda ticaret hayatında ilerlemişler, kendi kendilerini idare eder hale gelmişlerdi. Hatta içlerinde büyük kervanlar kaldıranlar, son derece zengin olanlar bile vardı.

Yahudilerle Vatandaşlık Andlaşması

Peygamberimiz Aleyhisselâm müminleri birbirine bağladıktan sonra, aynı şehirde beraber yaşadıkları diğer insanlarla da iyi münasebetler kurmak istedi. Bunların başında yahudiler geliyordu. Müslümanlar Medine'ye göç etmekle düşman tehlikesinden kurtulmuş sayılmazlardı. Kureyşliler, gönderdikleri mektublarla gerek yahudileri, gerekse Medine kâfirlerini müminler aleyhine kışkırtıyorlar, bu hususta onlara bile hakaret ve tehditte bulunuyorlardı.

Yahudilerle yapılan vatandaşlık andlaşmasında, Medine'ye yapılacak düşman saldırıları karşısında ortak hareket etmek, birbirlerinin haklarına saygı göstermek, kötü hareketlerden, yasaklardan kaçınmak gibi maddeler vardı, andlaşmazlık halinde Peygamberimiz Aleyhisselâm hakem seçilmişti. Ancak müslümanlığın ilerlemesini istemeyen yahudiler, sonraları ilk fırsatta andlaşmayı bozdular ve cezalarını da çektiler.

Mescid-i Nebevî'nin Yapılması - Suffa Eshâbı

Peygamberimiz Aleyhisselâm Medine'ye gelince, müminlerin genişçe ibadet edebileceği bir Mescid ihtiyacı ortaya çıktı. Şehre girişinde devesinin çöktüğü arsa satın alındı. Peygamberimiz Aleyhisselâm ve bütün sahabiler canla başla çalışarak büyük bir Mescid yapıldı. Bu mescide,"Mescid-i Nebevî = Peygamber Mescidi" .adı verildi. O zaman kıble, Mescid-i Aksa üzere olduğu için, mihrabı Kudüs'e doğru yapıldı.

Peygamberimiz Aleyhisselâm mescidinin hemen yanıbaşına Suffa denilen gölgelik bir yer yaptırdı. Kimsesiz, ilim öğrenen ve öğreten müminleri yerleştirdi. Böylece bugünkü Kur'ân mekteblerinin temeli atılmış, ilim tahsili başlamış oldu. Suffa Eshâbı adıyla anılan bu müminler, devamlı olarak Peygamberimiz Aleyhisselâmın yanında bulunurlar, ilim öğrenirlerdi. Sahabile.rin zenginleri ise, onların geçimini sağlarlardı. Islama yeni girenlere öğretici olarak burada yetişen âlimler gönderilirdi.

Hazreti Aişe ile Evlenmesi (M. 623- H. 2)

Peygamberimiz Aleyhisselâm, Mescid'in inşaası bittikten sonra, bitişiğinde kendi ev halkı için Hâne-i Saadet adı verilen odalar yaptırdı. O zamana kadar Mekke'de bulunan ev halkını getirterek buralara yerleştirdi. Efendimiz o zaman Hazreti Şevde validemiz ile evli, Hazreti Ebû Bekir'in kızı Hazreti Aişe validemiz ile de nişanlı idi. Mescid ve hanei saadet yapıldıktan sonra Hazreti Aişe validemiz ile evlendi. Hicretten 7-8 ay sonra yapılan bu evlilik sırasında Hazreti Aişe validemiz 18 yaşında, zekâsı ve aile terbiyesi çok olgunlaşmış bir çağdaydı. Peygamberimiz Aleyhisselâm'dan öğrendikleriyle, hadis ve fıkıh ilmine çok büyük hizmetlerde bulunmuştur.

İlk Ezan, Namaz Rekatleri Ve Aşûrâ Orucu (H.-2)

Mescid'in bitmesinden sonra, müslümanlara namaz vakitlerini bildirmek için bir alâmete ihtiyaç oldu. Peygamberimiz Aleyhisselâm sahabileriyle çeşitli çareler konuştu. Çan çalmak, boru çalmak, ateş yakmak gibi fikirler, başka dinlerin alâmetlerine benzediği için kabul edilmedi. Sonra, görülen bir rüya üzerine bugünkü şekliyle Ezan sünnet kılındı. Aynı zamanda ilahî vahiy ile de bildirilen Ezan, çok kuvvetli bir sünnet oldu. Hazreti Bilal i Habeşî, gür sesiyle ezan okumaya başladı.

Hicretin birinci yılında namaz rekatlerinin sayısı da değişti. Mi'racda vitir ve akşam namazı farzı üç, yatsı, sabah, öğle ve ikindi namazlarının farzları ise ikişer rekat olarak emrolunmuş ve hicrete kadar böyle kılınmıştı. Ancak hicretten hemen sonra vitir ve akşam namazı farzı yine üç, sabah namazı farzı da iki rekat olarak kaldı, hazerde ve seferde değişmedi. Yatsı, öğle ve ikindi namazlarının farzları ise seferde yine iki olarak kaldı, hazerde ise dörder rekata yükseltildi.

Cuma namazının farzı, Ramazan ve Kurban namazları ise iki rekat olarak emrolundu. Peygamberimiz Aleyhisselâm Medine'ye gelince, sahabilerine Muharrem ayında Aşûrâ orucu tutulmasını da bildirdi.

Kâfirlerle Savaşa İzin Verilmesi (M. 623- H.2)

Mekke Kâfirleri, müslümanların günden güne kuvvet bulmasını çekemiyorlar, kendileri için büyüyen bir tehlike olarak görüyorlardı. Bu endişelerinden dolayı, Medine yahudileri ile müşriklerine gönderdikleri mektublarla kışkırtıcılıktan geri kalmıyorlardı. Bunun tesiri de kendini göstermiş, yahudiler ve yerli kâfirler düşmanlığa başlamışlardı. Bunlara müslüman gözüküp de kâfirlerle aynı düşmanlığı gizli ve sinsice yapan münafıklar eklenince, İslâm'ın düşmanları gittikçe işi azıtıyordu.

Kureyş kâfirleri kışkırtıcılıkta, hakaretti sözler yayarak dil ile yaptıkları düşmanlıklarına; bir de, Medine yakınlarına kadar sızarak mal ve can emniyetini bozmayı eklediler. Kâfirlerin bu baskınları karşısında, sayıları 1500'e ulaşan müslümanlar nöbet tutmaya başladılar. Kâfirlere karşı koymak istediler. Ancak ilahî emir henüz gelmediği için Peygamberimiz Aleyhisselâm izin vermiyordu.

Nihayet bir müddet sonra, önce İslâm şairlerine, kâfirlerin dil ile saldırılarına karşı koyma izni çıktı. Arkasından da müşriklerin kullandıkları silâhlarla karşılık vererek, mukaddes cihad emri geldi. Böylece müminlerin kendilerini savunması şeklinde başlayan küçük, büyük pek çok savaşlar oldu.

Seriyye ve Gazalar

Peygamberimiz Aleyhisselâmın hazır bulunduğu savaşlara "Gazâ" veya "Gazve", bulunmadıklarına ise "Seriyye" adı verilir. Gazaların sayısı 20'den fazla, seriyyelerin adedi ise 50'ye yakındır. Gazvelerin içinde en mühimleri Bedir, Uhud, Hendek ve Hayber savaşlarıdır.

Seriyyeler, keşif kolları halinde düşmanın halini gözetlemek, ticaret kervanları üzerine giderek gözdağı vermek gibi vazifeler yapıyor, müslüman yiğitlerin kendilerini korumak, Allah yolunda vuruşmak için hazırlıklı olduklarını gösteriyordu. İlk seriyye bir beyaz bayrak bağlanarak Hazreti Hamza'nın kumandanlığında gönderilmiştir. Bedir savaşına kadar seriyyelere katılan askerler hep muhacir müminlerden meydana gelmiştir.

Serriyelerin hiç birinde kan dökülmek istenmemiştir. Ancak Hazreti Abdullah b. Cahş kumandanlığında yapılan seriyyede, çok nazik bir durum ortaya çıktığı için ilk defa Allah yolunda düşman öldürülmüş, esir ve ganimet alınmıştır. Fakat hadise haram aylardan Receb'e rastladığı ve Peygamberimiz Aleyhisselâm kan dökme emri vermediği için dedikodulara, üzüntülere yol açmıştır. Daha sonra gelen bir vahiy ile seriyye askerleri afvolunmuş, kâfirlerin yaptığı düşmanlığın daha ağır ve kötü olduğu bildirilmiştir.

Kıble'nin Kudüs'den Kabe'ye Çevrilmesi (M. 623- H.2)

Hicretin ikinci senesine kadar müminler Kudüs'deki Mescid-i Aksâ'ya doğru namaz kılıyorlar, ibadet yapıyorlardı. Bu senede ise kıble Mescid-i Aksâ'dan Mescid-i Haram'a, Kabe'ye çevrildi. Bu husustaki vahiy geldiği zaman, Peygamberimiz Aleyhisselâm Seleme Oğulları yurdundaki mescidde öğle namazını kıldırıyordu. Farzın ikinci rekatinin rükûsunda vahyin gelmesiyle, Kudüs'den Kabe'ye doğru döndüler. Namazlarını bu halde tamamladılar. Onun için bu mescid, "İki Kıbleli Mescid" adını aldı.

Yahudiler ve Hıristiyanların da kıbleleri Kudüs olduğu için, daha önce müminlerin o tarafa doğru ibadet etmesinden memnun oluyorlardı. Zaten onların İslâm Dinine ısınmaları için, bir süre böyle devam etmişti. Kıblenin değişmesiyle gerek yahudiler, gerekse kâfirler çok dedikodu ve yaygara yaptılar.

Bedir Savaşı

Bedir Savaşı, İslâm'ın gelişinin 15'inci, hicretin ikinci, miladın 624'üncü yılında Medine'ye 80 millik mesafedeki Bedir köyünde meydana geldi. Kâfirlere karşı korunmak ve Allahü Teâlâ'nın dinini yaymak için verilen savaş izninden sonra yapılan ilk gazâ olan Bedir'in; tarihteki yeri çok büyük ve mühimdir.

Müslümanları Medine'de de rahat bırakmayan, tehdit mektublarıyla şehirde huzuru bozan, yakın yerlere kadar gelerek yağmacılıkla mal emniyetini sarsan Kureyş müşrikleri harbe hazırlanıyorlardı. Bunun için Ebû Süfyan idaresinde büyük bir ticaret kervanını Şam'a göndermişlerdi. Elde edilecek gelir ile silahlarını ve kuvvetlerini iyice arttırmak istiyorlardı.

Peygamberimiz Aleyhisselâm Ramazan ayı içerisinde, Kureyş kervanının halini anlamak ve hazırlık olmak için sahabileriyle beraber Medineden çıktı. İslâm Ordusunda ilk defa Medine'li ensâr da yer almıştı. Müslümanların bu hareketini haber alan Ebû Süfyan, kervanının korunması için Mekke'ye haber saldı. Mekke'de koparılan yaygara üzerine büyük bir kâfir ordusu yola çıkarıldı. Müminlerden önce gelerek Bedir'de su başını tuttular.

Peygamberimiz Aleyhisselâm bir savaş maksadıyla çıkmamıştı. Ancak Kureyşlilerin bu kötü niyetleri karşısında sahabileriyle görüştü. Onların fikirlerini, düşüncelerini öğrendi. Buraya kadar sokulmuş bulunan düşmana karşı konulmasında birleşildi. Sahabiler Fahri Kâinat Efendimize sonuna kadar bağlılıklarını bildirdiler.

Ebû Süfyan ticaret Kaafilesini sahilin kestirme yollarından geçirerek tehlikeli bölgeden uzaklaştırmıştı. Kervanı kurtardığını Kureyşlilere de bildirmişti. Ancak müslümanlarla savaşmak, onların birliğini dağıtmak için çoktan beri fırsat arayan müşrikler geri dönmediler. Sayı ve silah üstünlüklerine güvenerek müslümanları ortadan kaldırabileceklerini sandılar.

Tarafların Kuvvetleri

Kureyşliler saldırarak, müminler ise kendilerini koruyarak savaşa başlayacakları sırada kuvvet dengesi birbirinden hayli farklıydı. Ebû Cehil'in kumandası altındaki kâfirler, 100 atlı, 700 develi, geri kalanı yaya olmak üzere 950 kişiydi. Çoğu zırhlı ve ağır silahlarla donatılmıştı.

Müminler ise 3 atlı, 70 develi 313 yiğitti. Hayvanlara nöbetleşe biniyorlardı. Ancak Peygamberimiz Aleyhisselâmın kızı olan, zevcesi Hazreti Rukayye'nin ağır hastalığı sebebiyle Hazreti Osman gibi bir kaç sahabîye izin verilmişti.

Bedir'de, şimdiye kadar kan ve başka anlaşmazlıklar için çarpışan Arap kavmi, ilk defa din uğruna savaşıyordu. Bunun içindir ki, iki tarafın askerlerinden çoğu birbirlerinin en yakınıydı. Müslümanların sancağını Hazreti Mus'ab, kâfirlerin bayrağını kardeşi Ebû Aziz taşıyordu. Peygamberimiz Aleyhisselâmın amcalarından Hazreti Hamza kendi yanında, diğer amcası Abbas düşman safındaydı. Yine damadlarından Hazreti Ali yanında iken; diğeri,

Hazreti Zeyneb'in kocası Ebû Âs kâfirler arasındaydı. Hazreti Ebû Bekir'in oğullarından Hazreti Abdullah yanında, Abdurrahman ise karşısında bulunuyordu. Diğerlerinin yakınları da bunlar gibiydi.

Savaş Başlıyor (M. 13 Mart 623 - H. 17 Ramazan 2)

Hazırlıklardan sonra, iki ordu 17 Ramazan'a rastlayan Mîlâdî 13 Mart 624 Cuma günü sabahı karşı karşıya geldi. Peygamberimiz Aleyhisselâm müminlerin orucunu bozdurdu. Gece yağan yağmurla su ihtiyaçlarını da karşılamışlardı. Çünkü su kuyusu kâfirlerin elinde bulunuyordu. Peygamberimiz Aleyhisselâm Allahü Teâlâ'ya dualarda bulunuyor, yalvarıyor, müminlere müjdeler veriyordu. Müslümanların da kendilerinden üç misli fazla düşman karşısında, maneviyatı artıyor, gayretleri çoğalıyordu.

Hazreti Abdullah b. Cahş seriyyesinde öldürülen Amr'ın kardeşi Âmir, bir ok atarak Hazreti Ömer'in âzadlı kölesi Hazreti Mihca'yı şehîd etti. İslâm yolunda savaşta, ilk düşen şehîd o oldu ve çarpışma da böylece başladı. İlk hücumu ve öldürmeyi kâfirler yapmış, müminler de karşılık vermek zorunda kalmış oluyorlardı. O zamanın âdetine göre, Kureyşliler ortaya üç kişi çıkardı. Müminlerden de Hazreti Hamza, Hazreti Ali ve Hazreti Ubeyde karşılık verdiler ve düşman kâfirleri yere serdiler. Artık savaş, iyice kızışmış, Kureyşliler korkunç bir saldırıya geçmişti. Müminler iman kuvvetiyle karşı koydular ve büyük bir azimle dayandılar. Sonunda Allahü Teâlâ'nın yardımına kavuştular.

Zafer Müslümanların

Savaşın sonunda kâfirler bozguna uğramış, galib gelenler Allah ve Rasûlüne inananların olmuştu. Aralarında Ebû Cehil gibi büyük kâfirlerin de olduğu 70 Kureyşli öldü, 70 kişi de esir düştü. Canını kurtArapilenler de ölülerine, mallarına bakmadan kaçtı. Müminler jse 14 şehîd verdi, bol ganimet aldı. Peygamberimiz Aleyhisselâm esirlere hoş davranılmasını emretti. Kâfirlerin ölüsünü ise bir çukura doldurttu. Haber Mekke'ye ulaşınca kimse inanamadı. Şehir halkı mateme büründü. Savaşa gelmeyen ve yerine paralı asker gönderen Ebû Leheb, bir hafta sonra kahrından öldü.

Müslümanlar büyük ve mühim bir zafere kavuştu. Ancak Peygamberimiz Aleyhisselâmın kızı Hazreti Rukayye'nin ölüm haberi gelmekle, sevinmeleri uzun sürmedi. Savaşta alınan ganimetler eşit şekilde sahabîlere dağıtıldı. İzinli olanların hakkı da verildi. Esirler ise kurtulup paraları ödettirilerek serbest bırakıldı. Kurtulma parasını bulamayan kâfirlere ise mühim bir hak tanındı. Ensâr çocuklarından onar kişiye okuma-yazma öğreterek kurtuldular. Bazıları ise hallerine göre karşılıksız salıverildi. Esirler hakkındaki bu güzel davranış, çoklarının îman etmesine yol açtı.

Zekât Ve Oruç Farz Kılınıyor (M. 623- H.2)

Hicretin ikinci senesinde mühim dinî hükümlerden bir kısmı daha emrolundu. Bunlar, oruç, fıtır sadakası, zekât, kurban, Ramazan ve Kurban bayramları namazlarıdır. Ramazan orucu, Bedir gazasından önce Şaban ayında farz kılındı. Ayrıca fıtır sadakası da emrolundu. Ramazan ve Kurban bayramları namazları ve bu bayram günlerindeki beş vakit namazdan sonra tekbir getirmek vâcib oldu. Zilhicce ayında kurban kesmek vacip zekât da, farz kılındı.

Kaynuka Yahudileriyle Savaş (M. 623- H.2)

Müslümanların Bedir zaferini kazanarak kuvvetlenmesi, yahudilerin hoşuna gitmedi. Kıskançlıkları iyice artarak huzursuzluk çıkardılar. Daha önce müminlerle yaptıkları

andlaşmayı da bozdular. Kendilerine güvendikleri ve Kureyşlilerden üstün gördükleri için savaşa hazırlandılar. Bir yahudi kuyumcunun dükkanına gelen bir mümine kadının hakarete uğraması ile iş alevlendi. Hakaret eden yahudi ile mümine kadını korumaya gelen müslümanın öldürül mesiyle savaşa girilmiş oldu.

Hemen Kalelerine çekilen ve savaşa başlayan yahudiler, Peygamberimiz Aleyhisselâmın sulh tekliflerini reddettiler. Bunun üzerine kale kuşatıldı. 15 gün kuşatma altında kalan yahudilere, umdukları yardım gelmedi. Sonunda teslim olduklarını açıkladılar. O zamanın savaş kanunlarına göre, teslim olanlar öldürülebilirdi. Ancak münafıklardan araya girenler oldu. Peygamberimiz Aleyhisselâm fitnenin büyümemesi için ricaları kabul etti. 700 kişilik Kaynuka Oğulları yahudileri canlarını kurtarıp Suriye'ye sürgüne gittiler. Ele geçen ganimet askerlere dağıtıldı. Topraklar da ihtiyaç sahibi müminlere verildi.

Uhud Savaşı

Kureyş kâfirleri Bedir hezimetinden sonra, öc almak için bir yıl hazırlık yaptılar. Mekke'nin idarecisi de Ebû Süfyan olmuştu. Medine'yi basmak, müminlerden intikamlarını almak düşüncesiyle 3000 kişilik bir ordu hazırladılar. Orduda 700 zırhlı, 200 atlı ile 3000 deve bulunuyordu. Orduya, yakınlarının öcünün alınması için askerleri gayretlendirmek maksadıyla bazı Kureyş kadınları da katılmıştı. Ayrıca düşük ahlâklı kadınlar ile çalgı ve içki âlemeri ile ordunun rezilliği arttırılmıştı. Kısaca kâfirlerin gayretini arttırmak için her türlü çare düşünülmüştü. Ebû Süfyan'ın karısı Hind gibi kadınlar da, askerlerinin Bedir'deki gibi kaçmalarını önlemek için orduya katılmışlardı. Katılmalarını istemeyenlere karşı da bu fikirlerini açıkça söylüyorlardı.

Peygamberimiz Aleyhisselâmın Mekke'de bulunan amcası Abbas, Kureyşlilerin bu büyük hazırlığını özel olarak tuttuğu bir adamla gönderdiği mektubda yeğenine bildirdi. Peygamberimiz Aleyhisselâm ve dostlarının zarar görmesini istemiyordu. Peygamberimiz Aleyhisselâm gönderdiği keşif kolları ile, bu haberin doğruluğunu ayrıca öğrendi. Düşmanı karşılamak için hemen hazırlıkları başlattı.

İstişare

Peygamberimiz Aleyhisselâm sahabîlerini topladı ve nasıl hareket edeceklerini konuşmaya başladı. Kendisi gördüğü bir rüya üzerine şehirde kalarak düşmanı püskürtmek fikrinde olduğunu söyledi. Sahabîlerin bir kısmı da bu düşüncede olduklarını bildirdiler. ancak Bedir savaşma katılamayanlar, gençler ve yiğitler, düşmanla göğüs göğüse çarpışmak için Medine dışına çıkılmasını istediler. Bu fikirlerinin kabulü için de çok İsrarlı davrandılar. Peygamberimiz Aleyhisselâm bunun üzerine İslâm ordusu ile hazırlandı. Dışarıda savaşmak için İsrar edenler, Peygamber Aleyhisselâmın fikrine göre hareket etmenin daha iyi olacağını anladılar. Bu fikrin uygulanması için İsrarlarından vazgeçtiler. Ancak Peygamberimiz Aleyhisselâm, verilen karardan dönmesinin uygun olmadığını bildirdi.

Tarafların Kuvvetleri

Peygamberimiz Aleyhisselâm 1000 kişilik bir kuvvetle Cuma namazından sonra Medine'den çıktı. Yolda yahudilerden bir kısmı da savaşa katılmak istedi. Fakat Peygamberimiz Aleyhisselâm kabul etmedi. Yahudilerle dost olan münafıkların reisi Abdullah b. Übey b. Selül, bazı bahaneler göstererek 300 adamıyla birlikte İslâm Ordusundan ayrıldı. Onların Medine'ye dönmesiyle müminler 700 kişi kaldı. Bunlardan 100'ü zırhlı, ikisi atlı idi.

İslâm Ordusu Uhud dağına vardığı zaman, düşman askerleri oraya yerleşmişti. Kâfirlere gözükmeden şafak vakti dağın eteklerine varıldı. Arkaları Uhud dağına gelerek Medine'ye karşı saf bağladılar. Düşmanın geriden saldırısını önlemek için 50 kişilik bir okçu bölüğü, dağın sol taraftaki boğazına yerleştirildi. Peygamberimiz Aleyhisselâm okçulara, savaşın sonucu ne olursa olsun, kendilerinden habersiz yerlerini terketmemelerini emretti.

Uhud Savaşı Başlıyor (M. 625 - H.4)

İslâmın 16'ncı, hicretin 3'üncü, miladın 625'inci yılının 25 Mart'ında, 11 Şevval Cumartesi günü Uhud gazası başlamış oldu. Mekkeli kadınların çalgıları arasında ortaya çıkan ve çarpışmak için adam isteyen kâfir askerleri Hazreti Hamza ve Hazreti Ali'nin kılıçları ile yere düştüler. Kureyşliler ölülerinin öcünü almak, putlarını korumak için var güçleriyle saldırıyor, onların üçte birinden daha az müminler ise Allah yolunda, O'nun hak dâvası uğrunda karşı koyuyorlardı. Savaş kısa zamanda kızışmış, imanlı İslâm askerleri düşmanın merkezine kadar ilerlemişti. Onların kılıç darbeleri altında hemen 20 kâfir ölmüş, düşen bayraklarını kaldıracak kimse bulunamaz olmuştu.

Okçular Tembihe Uymuyor

Çok geçmeden Kureyş ordusu bozulmuş, kadınlar panik içerisinde dağa kaçışmaya, bağırışmaya başlamışlardı. Müminlerin bir kısmı kaçan düşmanı kovalamaya çalışırken, diğer bir kısmı ise savaş zaferimizle bitti, diyerek ganimet toplamaya başlamıştı. Ganimetler pek çok olduğundan düşmanı sonuna kadar kovalama işini bıraktılar, ele geçen büyük bir fırsatı tam değerlendiremediler. Ayneyn adındaki boğaza yerleştirilmiş bulunan okçular da savaşın, kendilerinin zaferiyle bittiğini söyleyerek ganimet toplamaya koştular. Kumandanları Hazreti Abdullah b. Cübeyr'in, hiç bir halde buradan ayrılmamakla emrolunduklarına dair gösterdiği çabalar bir sonuç vermedi. Boğazda kumandanla beraber sekiz okçu kalıverdi.

Kureyş kumandanlarından Halid b. Velid, bu fırsatı çok kollamış fakat ele geçirememişti. Okçuların dağıldığını görünce, 250 kişilik süvari birliği ile boğaza daldı. Kalan okçuları şehîd ettikten sonra, ganimet toplamaya dalan mümin askerleri arkadan sardı. Diğer taraftan da dağılan Kureyş askerleri toplanıp saldırmaya başladı. Müslümanlar iki taraftan da kıskaca alınmıştı. Müminler aralarındaki parolayı bile unutmuşlar, birbirlerine girmişlerdi. Bu şaşkınlık içerisinde savaşı kazanmışken kaybeder hale düştüler. Dağlardan inen Kureyş kadınları tekrar kâfirleri çalgılar ve şarkılar ile coştumaya çalışıyorlardı. İslâm Ordusu pek sıkışık bir halde kaldı. Kendilerini toparlamaya çalıştılarsa da, Kureyşliler üstünlüğü ele geçirmişti. Bazı sahabîler Kureyş'in amansız saldırılarına, yer yer mukavamet gösteriyorlar ise de, umumî gidiş kâfirlerin lehine idi.

Mübarek Dişi kırılıyor

Kureyş askerleri bu fırsattan faydalanarak Peygamberimiz Aleyhisselâmı öldürmeyi gözetliyordu. Sahabîlerden Hazreti Mus'ab'ı, Efendimiz (A.S) sanarak şehîd etmişler ve bunu bağırarak savaş meydanına duyurmuşlardı. Peygamberimiz Aleyhisselâmın öldürüldüğüne dair yayılan bu yanlış haber de, müslümanların moralini iyice bozdu. Halbuki, dağın tepesinde bir avuç müslüman Peygamberimiz Aleyhisselâmın etrafını sarmışlar, O'na bir zarar gelmemesi için canlarını veriyorlardı. Bu arada Peygamberimizin mübarek dişi kırılmış, yanağı yarılmış, bazı yaralar almıştı.

Ebû Süfyan, Peygamberimiz Aleyhisselâmın bulunduğu tepenin altına gelerek oradakilere seslendi. Peygamberimiz Aleyhisselâmın, Hazreti Ebû Bekir ve Hazreti Ömer'in sağ olup olmadıklarım öğrenmek istedi. Fakat Peygamberimizin emriyle cevap verilmedi. Ebû

Süfyan'ın "Demek ki, bunların hepsi ölmüş!" demesine dayanamayan Hazreti Ömer, "Hayır! Sorduklarının hepsi de sağ!" cevabını verdi. Ebû Süfyan: "Savaş nöbetledir. Bugün biz Bedir'in öcünü aldık!" diye övünmek istedi. Hazreti Ömer de "Fakat bizim ölülerimiz Cennette, sizinkiler Cehennemde!" diye haykırdı.

Müşrikler, müminlere karşı sağladıkları üstünlükten faydalanıp savunmasız kalan Medine'ye giremediler. Çünkü Allahü Teâlâ'nın onlara verdiği korkuyla, müminlerden tek bir esir bile alamadan Mekke'nin yolunu tuttular. Yolda akılları başlarına geldi ve tekrar saldırmayı düşündüler. Fakat Peygamberimiz Aleyhisselâm da böyle bir tehlikeyi düşündü. Sahabîlerden bir birlik meydana getirdi. Başlarına geçerek düşmanı takibe çıktı. Medine'den sekiz kilometrelik mesafedeki Hamrâulesed denilen yere kadar gidildi. Üç gece hiç sönmeyen kalabalık ateş yaktırdı. Müslümanlara kuvvet geldiğini sanan kâfirler korktular. Tekrar saldırmaya cesaret edemeden yollarına devam ettiler. Halbuki müminlerin sayısı 75 kişilik bir kuvvetti.

Uhud savaşı böylece üç safha geçirmiş oldu. Müminler galib iken mağlûb,, mağlûb iken düşmanı takible tekrar galib hale geldi. Mağlûb duruma düşmeleri, Peygamberimiz Aleyhisselâmın iki emrinde gösterdikleri gevşeklikten, galib hale gelmeleri ise tekrar O'nun sözlerine tam yapışmakla mümkün oldu.

Uhud Savaşı'na bazı mümin kadınlar da katılmışlar, yaralıların yarasını sarmak, askerlere su dağıtmak gibi vazifeler yapmışlardır. Kureyşli kadınlar ise kâfirleri eğlendirmek, kaçmalarını önlemek, öçlerini alabilmek için katılmışlardı. Bu arada savaş meydanındaki şehîdlerin burunlarını, kulaklarını kesmek gibi vahşîce, insanlığa sığmayan alçaklıklarda bulunmuşlardır. Uhud'da kâfirler 20 ila 30 arasında ölü verirken, müminlerden 70 kişi şehîd düştü. Bunlar arasında Peygamberimiz Aleyhisselâmın amcası Hazreti Hamza da vardı.

İrşad Heyetleri İhanete Uğruyor (M. 625- H.4)

Uhud savaşının sonucu, müşrikleri, yahudileri ve onlara destek olan kabileleri şımartmıştı. Müminler ise, gelecek tehlikelere karşı çok tedbirli davranıyorlardı. Diğer taraftan ise, çıkarılan seriyyelerle düşmanlara karşı hazır olduklarını gösteriyorlardı. Fakat düşmanlar başka aldatıcı yollara başvurdular. Müslümanları böyle kalleşçe avlamak istediler. Hicretin dördüncü yılında, irşad için istenen müminler ihanete uğradılar.

Raci' Vak'ası

Medine yakınındaki kabilelerden ikisi, Fahri Kâinat Efendimize gelerek kendilerine İslâm dinini öğretecek kılavuzlar göndermesini istediler. Efendimiz (A.S) de Kur'ân öğretip din bilgilerini anlatmak üzere, 10 kişilik bir irşad heyetini onlarla gönderdi. Fakat Kaafile Raci' denen yere varınca müminler, 20 kişilik bir çete tarafından sarıldı. İhanete uğradıklarını anlayan irşad heyeti, dağa sığınarak kendilerini savundular. Sekizi şehîd edildi, ikisi ise canlarına zarar gelmemek üzere teslim alındı. Fakat onlar da Mekke müşriklerine satıldı. Kureyşliler, bu iki mümini Bedir'de ölenlere karşılık idam ettiler. Canlarının bağışlanması için dinlerinden dönmeleri peygamberlerini kötülemeleri teklifini ise şiddetle reddedip .şehîdlik rütbesine kavuştular.

Bi'ri Maune Faciası

Yine aynı sene içinde Necid şeyhi Ebû Berâ, Peygamberimiz Aleyhisselâmdan din öğretmeleri için bir heyet istedi. Peygamberimiz Aleyhisselâmın güvenememesi üzerine, kendisine teminat verdi. Bunun üzerine Suffa eshabından 70 kişi gönderildi. Kendilerine, Ebû Berâ'nın yeğenine yazılan bir de mektub verildi. Ebû Berâ'nın iyi niyetine rağmen, yeğeni

başka adamlar toplayarak, mektubu bile okumadan müminlere baskın yaptı. "Bi'r-i Mâune = Mâune Kuyusu" mahallinde irşad heyetini kılıçtan geçirtti. İçlerinden sadece biri sağ olarak kurtuldu. Medine'ye gelerek acı haberi ulaştırdı. Peygamberimiz Aleyhisselâm ve sahabîleri çok elem içinde kaldılar. Peygamberimiz Aleyhisselâm bir ay müddetle, namazdan sonra bu zalimlere beddua etti. Müminler göz yaşı dökerken, münafıklar, yahudiler bu işe çok sevindiler. Bu hadise, Bi'r-i Mâune Faciası adıyla anılır.

Benî Nadir Gazası

Uhud Savaşından altı ay sonra Benî Nadir yahudileri ile gazâ yapıldı. Medine'nin Kuba köyü yakınlarında yaşayan Nadir Oğulları yahudileri, Kureyşlilerin tahriklerine kapıldılar. Uhud Savaşının sonucunu İslâm aleyhine kullanmak istediler. Peygamberimiz Aleyhisselâmla yaptıkları andlaşmayı bozdular. Diyet borçlarını ödemeleri için bazı sahabîleriyle beraber yurdlarına gelen Fahri Kâinat Efendimize suikast yapıp kalleşçe öldürmeye bile kalkıştılar. Onların kötü niyetini anlayarak oradan ayrılan Peygamberimiz Aleyhisselâm, ya andlaşmayı yenilemelerini veya 10 gün içinde Medine'yi terketmelerini bildirdi.

Yahudiler Medine'den ayrılmaya hazırlanırken, münafıkların reisi Abdullah b. Ubey b. Selül gizlice haber gönderdi. Kendilerinin ve diğer yahudi kabilelerinin yardım edeceklerini vaadederek direnmelerini istedi. Nadir Oğulları bir yıllık yiyeceklerini doldurup çok sağlam gördükleri kalelerine çekildiler. Müslümanlar kaleyi kuşattılar. Kuşatma ve savaş 20 gün kadar sürdü. Vaadedilen yardım gelmeyince, yahudiler aman diledi. Bunun üzerine mallarını alarak gitmelerine izin verildi. Yahudiler düğün alayı gibi şenliklerle Medine'den ayrıldılar. Silahları ve toprakları müminlere kaldı. Peygamberimiz Aleyhisselâm toprakları muhacirlere ve ensârdan fakir olan iki mümine dağıttı. Yahudilerin böylece Medine'den çıkarılması Peygamberimiz Aleyhisselâmın tesirini arttırdı.

Hendek Savaşı(M. 627- H.6)

Medine'den sürülen Kaynuka ve Nadir Oğulları Yahudileri, İslama karşı olan kinlerini arttırmışlar, öc almak hevesine kapılmışlardı. Bunun için sığındıkları yerlerde hazırlıklar yaptılar. Mekke'ye giderek Kureyşlilerle beraber Islama karşı anlaştılar. İslâm düşmanlığını körüklemek için puta tapmanın Allahü Teâlâ'ya ibadet etmekten üstün olduğu sapıklığını bile söylemekten çekinmediler. Kendileri kitap sahibi olduklarını bilip putperestliğe karşı durdukları halde, İslâm düşmanlığı için böyle alçaklığa düştüler.. Müslümanlarla savaş için kâfirlere büyük yardım ve vaadde bulundular.

Hendek Aşılamıyor

Ebû Süfyan kumandasında 10 bin kişilik bir ordu hazırlayan müşrikler, hicretin altıncı milâdın 627'nci yılında Medine üzerine yürüdüler. Peygamberimiz Aleyhisselâm sahabileriyle görüştü. Medine'de kalarak düşmanı karşılamak kararını aldı. Üç bin kişilik bir İslâm Ordusu hazırlandı. Ancak düşman çok kalabalık ve hazırlıklı olduğu için başka tedbirler araştırıldı. Sahabilerden İranlı Hazreti Selman'ın fikri üzerine, şehrin etrafına hendekler kazıldı. Bu kazı işleri çok güç oldu. Peygamberimiz Aleyhisselâm çalışmalar sırasında büyük müjdeler verdi. Kureyş'in topladığı ordu, Medine'ye gelince, gördükleri hendek karşısında şaşırıp kaldı. Çünkü Arabistan'da şimdiye kadar böyle bir savaş tekniği görülmemişti. Bu hâl onların moralini bozdu. Karargâhlarını kurup beklemeğe başladılar. Hendeği geçemedikleri için karşılıklı ok ve taş atmalarla kuşatma 20 güne yakın sürdü. Şehirde açlık ve kıtlık müslümanları güç durumda bıraktı. Bu arada Kaynuka ve Nadir Oğulları Yahudileri,

müslümanlarla andlaşma halinde olan Kurayza Oğulları Yahudilerini de kandırdı. Kuvvet çok büyük olduğu için, müslümanların işi bitirilecek gözüyle bakılıyordu. Müminler bu ihanet ile iki düşman arasında sıkışıp kaldı.

O sırada Gatafan kabilesi büyüklerinden Nuaym, gizlice müslüman oldu. Bu nazik devrede iyi bir hizmet yapmak istedi. Kureyşliler ve yahudiler arasındaki birliği hile ile bozdu. Bu arada Allahü Teâlâ'nın lütfuyla çıkan bir fırtına her tarafı alt üst etti, soğuk ve yağmur da bastırınca müşrikler barınacak yer bulamadı.. Yahudiler ise kalelerine çekildi. Moralleri iyice bozulan Kureyş ordusu da çareyi çekilmekte buldu. Müslümanlar en sıkışık bir halde, umulmadık şekilde kurtuluşa erdi. Çekilen düşman askerlerinden pek çok mal ve yiyecek kaldı. Açlık ve kıtlık da giderilmiş oldu.

"Hendek" veya bir çok hiziplerden, kabilelerden asker toplandığı için "Ahzab Gazası" adı verilen bu savaşta müminlerden 5 kişi şehîd düştü. Kâfirlerden ise 4 kişi öldü. Hendeğin dar bir yerinden atlayan Arap yarımadasının çok ünlü pehlivan savaşçısı Amr b. Abdivüdd, Hazreti Ali'nin yiğitçe ve kurnazca karşı koymasıyla can verdi. Savaşın en sıkışık bir gününde müminler namazlarını hiç kılamamışlar, gece kazâ etmişlerdi. Bu gazadan sonra Peygamberimiz Aleyhisselâm, Kureyş'in artık saldıramayacağını, nöbetin kendilerine geldiğini müjdeledi.

Kurayza Yahudilerinin Cezalandırılması

Hendek gazasının en nazik devresinde ahidlerini, andlaşmalarını bozan ve vatanlarına ihanet eden Kurayza Oğulları yahudileri kalelerine çekilmişlerdi. Peygamberimiz Aleyhisselâm, müminlere silâhlarını çıkarmadan onların üzerine hareket emrini verdi. İhanetin cezası geciktirilmeden verilmesi için ilâhî ilham gelmişti. Eğer bu hainlik cezasız kalırsa, müslümanlar için tehlike devam edecekti.

Yahudiler, müslümanları görünce 900 kişilik kuvvetleriyle karşı koydular. Kalenin kuşatılması ile süren savaş, 25 gün sonra yahudilerin teslim olmasıyla bitti. Yahudiler kendileri için verilecek karar hakkında, dostları olan Evs kabilesinin reisi Hazreti Sa'da b. Muaz'ın hakemliğini istediler. O da yahudilerin arzusu üzerine Musa Aleyhisselâm şeriatı ve Tevrat'a göre hüküm verdi. Yahudiler hükmün Tevrat'a uygun olduğunu kabul ettiler. Buna göre, eli silâh tutan erkeklerden 400 kişi idam edildi, kadınlar ve çocuklar esir sayıldı, mallar ise ganimet olarak alındı.

Müreysî Gazası ve Teyemmüm (M. 627- H.6)

Medine'ye 9 günlük mesafede yerleşen Mustalık Oğulları kabilesi, müslümanlarla iyi geçiniyorlardı. Ancak Kureyşlilerin tahriklerine kapıldılar. Medine'ye saldırmak ve Peygamberimiz Aleyhisselâmı öldürmek sarhoşluğuna düştüler. Böylece Kureyşlilerin yapamadığını başarmak ve müşrikler içinde itibarlı hale gelmek istediler. Peygamberimiz Aleyhisselâm 1000 kişilik bir kuvvetle, bunların üzerine yürüdü. Müminlerin üzerlerine geldiğini gören düşman korktu. Bir kısmı kaçtı, bir kısmı savaştı.

Hicretin altıncı, milâdın 627'nci yılı Aralık ayında Müreysi denilen su başındaki savaşta, düşman kısa zamanda hezimete uğratıldı. Müminler bir şehîd verdi. Düşman ise 10 ölü ile 700 esir, binlerce hayvanlık ganimet bıraktı. Kabile reisi Haris'in kızı Cüveyriyye de esirler arasındaydı. Babası, onun asaletinden dolayı cariye olamayacağını ileri sürdü. Cüveyriyye ise Peygamberimiz Aleyhisselâmın yanında kalmak istediğini bildirdi. Peygamberimizin kurtuluş parasını vermesiyle serbest kaldı. Kendi isteği ile Peygamberimiz Aleyhisselâm ile evlendi. Sahabiler de müminlerin validesinin yakınlarını esir tutmaktan kaçındılar, hepsini serbest bıraktılar.

Müreysî veya Benî Mustalık gazvesi adıyla anılan bu savaştan dönerken, müminlerin validesi Hazreti Âişe iftiraya uğradı. Emânet olarak takındığı bir gerdanlığı düşürmüş ve onu ararken Ka-afileden geri kalmıştı. Kendisine rastlayan bir mümin, onu devesine alarak Kaafileye yetiştirdi. Ordudaki münafıklar bunu dillerine doladılar. İfk (iftira) dedjkoduları ile bütün müminleri üzüntüye soktular. Ancak Hazreti Âişe'nin iftiradan uzak ve temiz olduğuna dair âyetler indi. ^Peygamberimiz Aleyhisselâm ve müslümanlar rahatladı. Hazreti Âişe'nin gerdanlığının aranması sebebiyle İslâm Ordusu beklemiş ve su sıkıntısı çekilmişti. Namazlarını kılmak için abdest alacak su bulamadılar. Sahabiler telâşa kapıldı. Hazreti Ebû Bekir, buna yol açtığı için kızına çok kızdı. Ancak teyemmüm emri geldi, bütün müminler sevindi. Toprakla teyemmüm edip temizlenerek namazlarını kıldılar. Böyle bir kolaylığa sebep oldukları için Hazreti Ebû Bekir ailesini kutladılar. Gerdanlığın kaybolmasının hikmeti de meydana çıkmış oldu.

Kabeyi Ziyaret İçin Yola Çıkış

Hicretin altıncı yılının Zilkade ayında Peygamberimiz Aleyhisselâm 1500 eshabıyla Kabe'yi ziyaret için yola çıktı. Niyetleri sadece ziyaret ve tavaf olduğundan yanlarına, yalnız âdet üzere yolcu silâhı olan kılıç almışlardı. Bununla Kureyşlilere de savaşmak için gelmediklerini göstermek istiyorlardı. Eğer Kureyşliler de sulh niyetiyle gelişe anlayış gösterirse, İslâm Dini daha iyi yayılma imkânı bulacaktı. Çünkü bazı kabileler, arzu ettikleri halde, Kureyşlilerin savaş haline bakarak müminlere yaklaşmaktan çekiniyorlar, İslâm Dini ile şereflenemiyorlardı.

Müslümanlar, ihramlarına bürünmüş, kurbanlık develerini yanlarına almış oldukları halde, Mekke'ye bir günlük mesafedeki Hudeybiye Kuyusunun adını taşıyan köye kadar geldiler. Haber Mekke'ye ulaştığı zaman, kâfirler telâşa kapıldılar. Ne olursa olsun müslümanları Mekke'ye sokmamaya karar verdiler. Müslümanların niyetini tam öğrenebilmek için elçi gönderdiler. Ancak kendi elçilerinin Fahri Kâinat Efendimize gösterilen itaat ve hürmeti anlatmasından hoşlanmadılar. Peygamberimiz Aleyhisselâm Kureyşlilere hacdan başka bir maksat için gelmediklerini anlatabilmek için, müminlere baskın için gelen ve esir alınan müşrikleri de serbest bıraktırdı. Gönderdiği bir keşif kolu ile de müşriklerin durumunun ne olduğunu öğrendi.

Peygamberimiz Aleyhisselâm, kendi elçilerine güvenmeyen, araya girenlerin sözlerine bakmayan Kureyşlilere, savaş niyetinde olmadıklarını bildirmek için Hazreti Osman'ı elçi gönderdi. Kureyşliler Mekke'de bir çok yakını olmasına rağmen, Hazreti Osman'ı göz hapsine aldılar. Onun Kabe'yi tavaf için geldiklerine dair sözlerine aldırış etmediler. Ancak kendisinin tavafına izin verdiler. Hazreti Osman ise, Peygamberimiz Aleyhisselâm olmadan Kabe'yi ziyaret edemeyeceğini bildirdi. Hazreti Osman'ın gelmemesi üzerine müminler endişeye düştü. Hatta Mekkeliler tarafından öldürüldüğü haberi çıkarıldı. Vaziyet çok nazik bir devreye girdi. Sahabiler Peygamberimiz Aleyhisselâmm etrafında toplandılar. Bir ağacın altında, Peygamber elçisini öldürenlerle savaşmak, Peygamberimizin emirlerine sonuna kadar uymak üzere biat ettiler, söz verdiler. Onun için bu ahde, Rıdvan Biati denilir. Müminlerin sayısı ve silâhı zayıftı, fakat imânları kuvvetliydi. Onun için bu biatin tarihteki yeri çok mühimdir.

Müslümanların bu kararlı hazırlığı duyulunca, Kureyşliler telâşa kapıldı. Çünkü ileri gelenler, savaşların kendileri için iyi sonuç vermediğini anlamıştı. Üstelik sulh içinde olurlarsa, Şam ticaret yolunda serbestçe gidip gelebileceklerini düşünüyorlardı. Hemen Hazreti Osman'ı serbest bıraktılar. Andlaşma yapmak üzere de elçiler gönderdiler. Hazreti Osman'ın sağ olarak dönmesiyle müminler rahatladılar.

Hudeybiye Andlaşması (M. 628-H.?)

Peygamberimiz Aleyhisselâm sulhun daha iyi ofacağını ve Mekke'de gizlice imân edenleri düşünerek elçilerle andlaşmayı kabul etti. andlaşma görünüşte müminlerin aleyhine gibiydi. Çünkü kâbe ziyaretinin ertesi seneye kalması, imân eden Mekkelilerin Medine'ye alınmaması, gelirlerse geri verilmesi gibi ağır hükümler vardı. 10 sene için imzalanan bu andlaşma, müminlere çok ağır geldi. Peygamberimiz Aleyhisselâm, kendilerini Fetih Sûresi'nin gelişiyle, zaferin yakın olduğunu müjdeledi. 13 Mart 628 yılında imzalanan andlaşma sırasında, Hudeybiye'de 20 gün kalındıktan sonra dönüldü.

Hudeybiye'de müminlere ağır gelen maddelerin hikmeti kısa zamanda anlaşıldı. O maddeler, kâfirlerin kendi isteğiyle andlaşma-dan çıkarıldı. Çünkü andlaşma hükümlerince, Medine'ye gelemeyen ve barınamayan müslümanlar Şam yolu üzerinde toplandı. 300 kişilik bir mücahid birliği kurarak Mekke kervanları için korkulu rüya oldular. Kâfirler bu tehlike karşısında ricalarla bu hükmü kaldırttılar. Müminlerin Medine'ye serbestçe gelmesi, Arap kabilelerinden dileyenlerin müminlerle birlik olmasıyla İslâmiyet iyice yayıldı ve kuvvetlendi.

Hayber'in Fethi (M. 628- H.7)

Müminler, Hudeybiye andlaşmasına kadar hep Mekke'li düşmanlarla uğramışlar, Şam tarafındakilere karşılık verememişlerdi. Halbuki Hayber'de toplanan yahudilerin zararı hayli büyüktü. Çünkü Medine'den kovulmalarının acısını unutmamışlar, her fırsatta İslâm aleyhinde çalışmaktan geri kalmıyorlardı. Hayber bereketli ve zengin bir yer olduğu için maddî kuvvetleri yerindeydi. Elde ettikleri büyük gelirleri, müminlere zarar vermek için kullanıyorlardı. Nitekim Hendek savaşı bunların maddî destekleriyle olmuş, müşriklerle beraber hareket ederek müminlere ihanetten çekinmemişlerdi.

Peygamberimiz Aleyhisselâm Mekke'lilerden sonra Hayber yahudileri ile de sulh yapıp İslâmın yayılmasını istiyordu. Bunun için elçiler gönderdi. Ancak yahudiler bazı müşrik kabilelerle de dost oldukları için sulhu kabul etmediler. Müşrik dostları ile beraber müslümanları yeneceklerini sandılar. Bunun üzerine, İslâm aleyhinde devamlı olarak kaynayan fitne ve fesad ocağını söndürmek için karar verildi. 2000 kişilik mücahid ordusu dört günlük mesafedeki Hayber kalelerine dayandı. Yahudiler Peygamberimiz Aleyhisselâmm yeniden yaptığı sulh teklifini yine reddettiler. Bunun üzerine kale kuşatıldı ve şiddetli çarpışmalar başladı.

Yahudilere yardım gelecek yerleri müminler kestiği için, kaledekilerin ümitleri suya düştü. 10 gün boyunca çok çetin bir savaş oldu. Kaleler birer birer düşmeye başladı. Hazreti Ali bu savaşta çok üstün kahramanlıklar gösterdi. Yahudilerin düşmeyen kalesi Kamus'un kumandanı meşhur ve cesur pehlivan Mahrab'ı yere serdi. Müminlere meydan okuyan bu korkunç kumandanın ölmesiyle yahudiler paniğe kapıldı. Hazreti Ali Efendimiz bir keramet olarak kale kapısını koparıp kalkan olarak kullandı. Kamus kalesini alan kumandan oldu. Böylece Hayber Fatihi unvanı verildi.

Milâdî 628 yılının Mayıs ayında yapılan bu savaşta yahudiler 93 ölü ile teslim oldular. Müminler ise 15 şehîd verdiler. Hayber'in topraklarını çalıştıracak insanlara ihtiyaç vardı. Onun için yahudiler burada yarı hisse ile çalışmak üzere bırakıldı. Ancak onlar, Peygamberimiz Aleyhisselâmı bir yemek sırasında zehirlemeye kalkıştılar. Yine de afvolundular.

Peygamberimiz Aleyhisselâm, Hayber'den dönerken Fedek yahudilerini de aynı şartlarla topraklarında bıraktı. Vâdilkurâ mahiyesi yahudileri karşı koymak istediyse de, burası fethedildi. Topraklarında yarı hisse ile çalışmaları kabul edildi.

Mekkelilerle andlaşma yapılıp Hayber yahudilerinin de zararsız hale getirilmesiyle Medine'nin iki tarafı da açılmış oldu. Arap kabileleri birer birer gelip imân etmeye başladı. Böylece İslâm Dini, Şam diyarından Yemen'e kadar bütün Arap yarımadasında kök saldı. Bu gelişmelerin hepsi Hudeybiye andlaşmasından sonra olmuştu. Vaktiyle andlaşmayı

müslümanların zararına görenler, bu fetihler sonunda fikirlerinde yanıldıklarını anladılar ve pişman oldular.

Hükümdarları Dine Davet (M. 628- H.7)

Peygamberimiz Aleyhisselâm, bütün insanlara ve cinlere doğru yolu göstermek üzere gönderilmişti. Arap kabilelerinin imân etmeye başlamalarından sonra, diğer insanları da hak dine çağırdı. Hicretin yedinci milâdın 628'nci yılı Muharrem ayında, hükümdarlara ve devlet temsilcilerine elçiler gönderdi. Kendilerini ve emirlerinde yaşayan toplulukları İslâm Dinine çağırdı. Yazdığı mektuplarda bir çok nasihatlar etti.

Peygamberimiz Aleyhisselâmm elçilerinden Hazreti Amr b. Ümeyye, Habeş Hükümdarı Ashame'ye; Hazreti Hâtıb b. Ebî Beltia, Mısır Hükümdarı Mukavkıs'a; Hazreti Dıhye b. Halife, Bizans Kralı Herakl'e; Hazreti Süleyt b. Amr, Yemâme Meliki Hevze b. Ali'ye; Hazreti Şücâ b. Vehb, Gassan Meliki Haris b. Ebî Şemmer'e; Hazreti Abdullah b. Huzâfe ise, İran Şahı Husrev Perviz'e gönderildi.

Bunların içinde ilk dört hükümdar, elçileri iyi karşıladı.

Diğer ikisi ise, çok kızarak küstahlık gösterdi. Ancak çok geçmeden belâlara uğrayıp cezalarını çektiler. Habeş Hükümdarının imân ettiği, Bizans Kralı'nın ise bu niyette olduğu halde yanındakilerden çekindiği bildirilmektedir. Elçi geldiği zaman Şam'da bulunan Herakl, Mekke tüccarlarıyla beraber Ebû Süfyan'ı kabul etmiş, Peygamberimiz Aleyhisselâm hakkında bilgi almıştır. Duyduklarının hepsinin son peygamberin vasıfları olduğunu söylemiştir. Mısır hükümdarı nazik bir cevapla bir çok hediyeler ve iki cariye göndermiştir. Bunlardan birisi müminlerin validesi Hazreti Mâriye'dir. Peygamberimiz Aleyhisselâmın mektubunu yere atıp savaşa kalkışan Gassan Meliki'nin yurdu, kısa zaman sonra müslümanlarca fethedildi. Mektubu yırtıp Peygamberimiz Aleyhisselâmı öldürtmek için valisine emir veren İran Şahı ise, kendi oğlu tarafından öldürüldü.

Müminlerin Kabe Ziyareti (M. 628- H.7)

Hicretin yedinci yılı hac mevsiminde, Peygamberimiz Aleyhisselâm 2000 kişilik mümin topluluğuyla Kabe'yi ziyaret etti. Hudeybiye andlaşmasıyla bir sene sonraya kalan bu ziyaret sırasında müminler sadece yolcu silâhlarını kuşandılar, andlaşma hükümlerince üç günlük ziyaret esnasında Kureyşliler şehri boşalttılar. Müminlerin Peygamberimiz Aleyhisselâmın etrafında birlik içerisinde Kabe'de ibadet etmelerini uzaktan hayranlıkla seyrettiler. Medine'de zayıfladıkları suçlaması karşısında Peygamberimiz Aleyhisselâm ile sahabileri başları dimdik halde koşarak güçlerini gösterdiler. Kurbanlarını kestikten sonra Medine'ye döndüler.

Hicretin yedinci, milâdın 628'nci yılında yapılan Kâbe ziyareti, büyük tesirler uyandırdı. Müslümanların dinlerine bağlılıkları, temiz ahlâkı müşriklerin dikkatini çekti. Nitekim Uhud'da İslâm Ordusunu boğazdan basan ve savaşın şeklini değiştiren büyük kumandan Halid b. Velid ile, Amr b. As, Osman b. Talha gibi Kureyş'in ileri gelenleri imân etti. Kâfirlerin kendilerini kınamaları karşısında, İslâm Dininin üstünlüğüne tam inandıklarını, her türlü kötü inançtan kurtulduklarını bildirdiler. Onların Medine'ye gelerek aralarına katılması, müslümanları çok sevindirdi.

Mute Harbi (M. 629- H.8)

Hicretin sekizinci, milâdın 629'ncu yılı Eylül ayında Rumlarla ilk karşılaşma olan Mute savaşı yapıldı. Peygamberimiz Aleyhisse lamın İslama davet için gönderdiği elçisi Hazreti Haris b. Umeyr, Gassan Meliki Şurahbil tarafından alçakça şehîd edilmişti. Bunun üzerine 3000 kişilik bir ordu toplandı. Peygamberimiz Aleyhisselâm, azadlı kölesi Hazreti Zeyd b.

Hârise'yi başkumandan seçti. Şehîdlik halinde sancağı Hazreti Cafer b. Ebî Talib, Hazreti Abdullah b. Revâha ve bir müminin sıra ile almalarını emretti.

İslâm Ordusu Önce Şurahbil'i imân etmeye çağıracak redederse savaşılacaktı. Fakat Bizans Devleti'nin himayesinde olan Gassan Meliki, bunu duymuş kraldan yardım istemişti. Böylece yardım için 100 bin kişilik çok büyük bir ordu toplandı. Müminler Suriye tarafında Kudüs'e yakın Mute kasabasında korkunç Rum ordusunu görünce şaşırdılar. Ancak Allah yolunda, geri dönmelerinin uygun olmadığına karar verdiler. Bu kadar büyük düşman karşısında bir avuç sayılabilecek İslâm mücahidleri amansız bir savaşa girdiler.

Hazreti Zeyd'in şehîd düşmesiyle, Hazreti Cafer başkumandan oldu. 90 yerinden aldığı yaralarla 33 yaşında o da şehîdlik rütbesine kavuştu. Ondan sonra sancağı alan Hazreti Abdullah da şehîd olunca, müminler paniğe kapıldılar. Hazreti Halid b. Velid'in konuşmaları ve çabaları karşısında, kendisini başkumandan seçtiler. Hazreti Halid, orduda yeni ayarlamalar yaptı. Müminlerin gayretleri karşısında sayısını bilemeyen düşmanı şaşırttı. Kahramanca çarpışmalar yaparak elinde dokuz kılıç kırdı. Müminlere taze kuvvet geldiğini sanan düşman bozguna uğradı. Bu fırsatı iyi kullanan Hazreti Halid, ordusunu toparlayıp Medine'ye getirdi. Böylece 12 şehîd verildikten sonra büyük bir felâketin önü alınmış oldu.

Peygamberimiz, savaşta kolları kesilerek şehîd olan Hazreti Cafer'e Cennette iki kanat takıldığını müjdeleyerek "Tayyar = Uçucu" lâkabını bildirdi. Hazreti Halid'e ise "Seyfullah = Allah'ın Kılıcı" lâkabını verdi. O'nun kahramanlığını; askerî dehâsını övdü.

Mekke'nin Fethi(M. 630- H.9)

Müminlerin Mute savaşından başarıyla ayrılması, Arap kabilelerini sevindirdi ve İslâm Dininin kuzeyde yayılmasına sebep oldu. Mekke'li müşrikler ise, Mute savaşının sonucunu müminleri küçültücü buluyorlar, düşmanlıklarından geri kalmıyorlardı. Bu arada kendi dostları olan Bekir Oğulları kabilesine gizlice yardım ettiler. Müslümanların dostu olan Huzâa kabilesine baskın yaparak 23 kişinin öldürülmesine yol açtılar.

Huzâa kabilesi reisleri, Medine'ye gelerek yardım istedi. Peygamberimiz Aleyhisselâm Kureyşlilere haber gönderdi. Ölülerin diyetlerinin ödenmesini veya Bekir Oğullarını himayeyi bırakmalarını, yahut andlaşmaya uymalarını istedi. Kureyşliler andlaşmayı bozduklarını söylediler. Ancak yaptıkları hatânın farkına vardılar. Ebû Süfyan'ı Medine'ye elçi göndererek andlaşmayı yenilemek istediler. Ebû Süfyan'ın Medine'de çalmadığı kapı kalmadı. Fakat kimseden yüz bulamadı. Kendi kızı, Peygamberimiz Aleyhisselâmın zevcesi Hazreti Ümmü Habibe bile babasını tersledi.

Ebû Süfyan'm eli boş dönmesiyle Kureyşliler endişeye kapıldı. Huzâa kabilesi Medine yolunu tuttuğu için müminlerin durumu hakkında bir haber de alamıyorlardı. Peygamberimiz Aleyhisselâm ise, 10 bin kişilik büyük bir ordu hazırladı. Ramazan ayı içerisinde Mekke'yi putlardan temizlemek üzere yola çıktı. Kan dökülmeden Mekke'ye girilmesi için hareket gizli tutuldu. Yolda Fahri Kâinat Efendimize imân ederek Medine'ye gitmekte olan son muhacir, amcası Hazreti Abbas ile karşılaştı. O da ailesini gönderip kendi orduya katıldı.

İslâm ordusu gece binlerce ateş yaktı. Kureyşliler gördükleri bu büyük manzara karşısında dehşete kapıldı. Ebû Süfyan olup bitenlerden bir haber alabilmek için bir tepeye çıktı. Burada İslâm süvari karakoluna esir düştü. Hazreti Abbas kendisini Peygamberimiz Aleyhisselâmın huzuruna getirdi. Ebû Süfyan orada İslâm dinine girdi. Burada Mescid-i Haram'a sığınanlara, savaşmadan kendi evine kapananlara ve Ebû Süfyan'm hanesine girenlere dokunulmaması emri ile şereflendi.

Hicretin sekizinci yılı 20 Ramazan, milâdî 11 Ocak 630'da öğle vakti İslâm Ordusu tekbirlerle dört koldan Mekke'ye girdi. Silâh kullanılmadıkça kan dökülmemesi

emrolunmuştu. müminler sadece birkaç direnişe karşılık verdi. Kabe'de bulunan 360 put kırılıp atıldı. Beytullah tertemiz edildi.

Kureyşliler, hayretler içersinde sabah taptıkları putların; öğleye kadar hepsinin yerle bir oluşunu seyrediyorlar, Hazreti Bilâl'in Kâbe üzerinde öğle ezanını okuyuşunu ve binlerce ağızdan tekbirlerle Allahü Teâlâ'ya yapılan şükür ve hamd nidalarını dinliyorlardı. Böylece yıllarca taptıkları putların faydasızlığını anlamakla lanetler okuyorlar, islâm ile şereflenmeye koşuyorlardı.

Müminler Kabe'de topluca namazlarını kıldılar. Peygamberimiz Aleyhisselâmın birlik ve eşitlik hakkındaki hutbesini dinlediler. Efendimiz (A.S), İslama çok zararı dokunan birkaç kişi dışında, bütün Mekke'lilere afv ilân ediyordu. O'nun bu cömertliği karşısında Mekke halkı şimdiye kadar yaptıklarından ar duydular. Akın Akın müslüman olarak erkekli, kadınlı Fahri Kâinat Efendimize biat ettiler.

Huneyn Gazası (M. 630- H.8)

Mekke'nin fethiyle Kureyş meselesi çözülmüş, onların tesirinde kalan Arap kabileleri de islâmı kabul etmeye gelmişlerdi. Ancak Arapların en büyük kabilesi olan Hevazin kabilesi, İslâmın üstünlüğünü istemiyorlardı. Müslümanların zafer rahatlığı içinde olduğu bir sırada 20 bin asker topladılar. Müslümanları hazırlıksız yakalamak istediler. Bunu duyan Peygamberimiz Aleyhisselâm Mekke'de bir vekil bırakarak 12 bin kişilik ordusu ile Hevazin üzerine yürüdü. Orduya bazı yeni müminler de katıldı.

Hevazin ordusu, bir boğazda ani baskın yaptıkları İslâm ordusunu sıkıştırdı. Bu beklenmedik saldırı müminleri şaşırttı. Mekke'nin fethi gibi büyük bir zaferin verdiği rahatlık da onları aldattı, işi gevşek tutmalarına sebep oldu. Hazreti Halid b. Velid'in kumandasındaki birliğin bozulması da, morallerini iyice bozdu. Bu şaşkınlıkla gelen bozgun karşısında İslâm Ordusu dağılmaya başladı. Ancak Peygamberimiz Aleyhisselâm sahabilerine seslenerek etrafında toplanmalarını istedi. Düşmanın üzerine hücum edip askerin moralini düzeltti. Savaşta da en üstün kendisinin olduğunu gösterdi. Bozulan İslâm askerleri yeni bir hamleyle düşmanı hezimete uğrattı. Hevazin Ordusu bütün varlığını savaş meydanında bırakarak kaçtı. Müslümanların kovalaması ile iyice perişan oldular.

Hevazin kabilesi, savaşta kaçmayı önlemek için kadın, çocuk, mal, servet neleri varsa yanlarında getirmişti. İslâmın zaferi karşısında bunlar da fayda etmedi. Müminlerin 4 şehîdine karşılık 70 ölü, 6 bin esir, 24 bin deve, 40 bin koyun ve 4 bin okka gümüş ganimet bırakarak kaçtılar. Esirler arasında Peygamberimiz Aleyhisselâmın süt kız kardeşi Şeymâ da vardı. Efendimiz (A.S) kendisine hürmet ve ikramda bulundu. Bir çok mal vererek memleketine gitmek üzere serbest bıraktı.

Bu durumdan ümitlenen Hevazin kabilesi ileri gelenleri de ricada bulundular. Böylece 6 bin esir serbest bırakıldı. Eşine rastlanmayan bir fazilet örneği gösterildi. Peygamberimiz Aleyhisselâmın, cömertliği dillere destan olan Hâtemi Tâî'nin kızını da hediyeler vererek serbest bırakması, üstün ahlâkından bir örnek, iyiliklere gösterilen karşılığa bir delildir.

Mekke'nin fethinden 16 gün sonra, milâdî 27 Ocak 630 tarihinde yapılan bu gazâ, Hevazin kabilesi ile Huneyn Vadisinde yapılmış, bu iki isimle anılmıştır. Peygamberimiz Aleyhisselâm savaştan sonra Mekke'ye döndü. Vekil bıraktığı 20 yaşındaki Hazreti Attab'ı, idaresinin iyi olmasından dolayı Mekke Valisi yaptı. Kabe'yi tavaftan sonra Mekke'den ayrıldı.

Taif Kuşatması, Evtas Savaşı (M. 630- H.8)

Huneyn'den kaçan Hevazin askerlerinden bir kısmı Taif kalesine, bir kısmı da Evtas'a kaçmıştı. Peygamberimiz Aleyhisselâm Evtas'a bir birlik gönderdi. Kendisi de Taife hareket etti. müminler Evtas'tan zafer ve ganimetlerle döndü. Taif kalesi sağlam, halkı ise savaşa

kararlıydı. 15 günlük kuşatma sırasında mancınık ve Debbâde" denilen ağaç tanklar gibi ağır âletler kullanıldı. Fakat müminler bir sonuç alamadı. Kaledekiler ise yiyeceklerini depo etmişler, sonuna kadar direnmeye niyetliydiler.

Peygamberimiz Aleyhisselâm, kalenin alınması için çok kan döküleceğini anladı. Atılan oklarla 12 mümin de şehîd olmuştu. Sahabileriyle ne yapacaklarını konuştu. Her tarafı müslümanlar ve dostlarıyla sarılı Taif'lilerden bir zarar gelmeyeceği fikri kabul edildi. Müslümanlar kuşatmayı bırakıp çekildiler. Taif'liler ise, bir sene sonra kendiliklerinden gelip müslüman oldular. Taife sığınan Hevazin kabilesi reisi Malik ise, İslâm olmayı kabul ettiği için çoluk çocuğu serbest bırakıldı.

Kabileler Topluca İman Ediyorlar

Mekke'nin fethinden sonra Arap kabilelerinden henüz imân etmemiş olanlar da İslama geldi. Yeni müminlere dinleri öğretmek için âlimler gönderildi. Bahreyn, Gassan ve Yemen Hükümdarları gönderilen elçilerle müslüman oldu. Müslüman olan hükümdarlardan Maan Emiri Ferve ise, bağlı olduğu Bizanslılar tarafından öldürüldü. Yeni İslâm ülkelerine, şehirlerine valiler tâyin edildi. Eski dinlerinde kalmaya devam eden Hıristiyan, yahudi ve mecusî toplulukları vergiye bağlandı. Özetle İslâm Dini Arapistan yarımadasında hükmünü uygulamaya ve kök salmaya başladı.

Tebük Gazası (M. 630-H.8)

İslâm Dininin her tarafa yayılmaya başlaması Bizans Devletinin huzurunu kaçırdı. İranlılara üstünlük sağladıktan sonra, müslümanların da ilerlemesini durdurmak istediler. Bu sebeple 40 bin kişilik bir ordu hazırladılar. Peygamberimiz Aleyhisselâm, bu haberi alınca asker toplanması için emir verdi. Hicretin 9'uncu milâdın 630'uncu yılının, sıcak aylarında 30 bin kişilik bir ordu hazırlandı.

O sırada kıtlık hüküm sürdüğü için, müminler orduyu donatmak için yarışa girdiler. Münafıklar ise, sıcak ve iş zamanını, yolun uzunluğunu, düşmanın büyüklüğünü ileri sürüp bozgunculuk yapmaya çalıştılar. Peygamberimiz Aleyhisselâm İslâm ordusuyla Medine ile Şam arasında Tebük denilen yere kadar geldi. Ancak karşılarına düşmanın çıkmadığını gördü. Çünkü İslâm ordusunun büyüklüğü, her tarafa dehşet "salmıştı. Bizans Devleti ise iç çekişmelerle uğraşıyordu. Bu sebeple müminlerle savaşmaktan kaçınmışlardı.

İslâm Ordusu Tebük'te 20 gün kaldıktan sonra döndü. Peygamberimiz Aleyhisselâm Şam'a girme teklifini kabul etmedi. Çünkü orada vebâ salgını vardı ve bu tehlikenin üzerine gitmekten sakındı. Düşman sindirildiği için, kuzeyden gelecek büyük tehlike de atlatılmış, istenen sonuç elde edilmişti. Bu arada civardaki bazı hükümetler ve kabileler ile ahid yapıldı, vergiye bağlanarak dostluk kuruldu.

Münafıkların Fesadı ve Mescid-i Dırar

Peygamberimiz Aleyhisselâm, Ramazan ayında Tebük'ten Medine'ye döndü. Büyük bir sevinçle karşılandı. İslâm Ordusunun Bizans Devletine karşı koyması, her tarafta geniş yankılar uyandırdı.

Münafıklar ise, Hıristiyan ve yahudilerle işbirliği yaparak İslâmı baltalamak çabalarını sürdürüyordu. Müminleri, türlü bahanelerle Tebük seferinden alıkoymak istemişler, bozgunculuk yapmışlardı. Kendileri dışındaki İslâm düşmanlarının yardımı ve teşviki ile bir mescid yapmışlardı. Kuba Mescidi yakınında yapılan ve buradaki cemaati bölmek istedikleri mescid, sadece adıyla ibadet yerini andırıyordu. Aslında ise, müminlere karşı dış düşmanlarla yapılacak bir savaş için hazırlanmış, içi silâh deposu haline getirilmişti. Münafıklar Tebük

Savaşına giderken, Peygamberimiz Aleyhisselâmı mescidlerinde namaz kılmaya davet etmişler, söz de almışlardı.

Peygamberimiz Aleyhisselâm Tebük'ten dönünce, buraya uğramak istedi. Ancak ilâhî vahiy ile işin hakikati bildirildi.

Çünkü Peygamberimize suikast yapmayı bile düşünüyorlardı. Bunun üzerine Efendimiz mescidin yıkılması için emir verdi. Yerle bir edilerek, gizli emelleri ortaya çıkarılan bu yere, "Mescid-i Dırar = Zarar Mescidi" adı verildi. İki ay sonra münafıkların reisi Abdullah b. Ubey b. Selül ölünce, adamları da dağıldı. Böylece İslâm, dışarda Bizans, içerde ise münafıklar gibi iki tehlikeyi atlatmış oldu.

Veda Haccı ve Hutbesi (M. 632- H.1O)

Hicretin dokuzuncu yılında Hazreti Ebû Bekir, Hac Emîri seçilmiş ve 300 müminle Hac ibadetini yerine getirmişti. Hazreti Ali ile beraber kâfirlerin artık Kabe'yi ziyaret edemeyeceklerini bildirmişlerdi. Bunun üzerine müslüman olmayan kabileler de imân ile şereflendiler. İslâm Dini Arap yarımadasında girmedik yer bırakmadı.

Bir sene sonra, hicretin 11. milâdın 632'nci yılında, Peygamberimiz Aleyhisselâm 40 bin kişilik bir topluluk ile haccetmek üzere Mekke'ye gitti. O'nun gelişini duyan müminler Zilkade ayında Mekke'de toplandı. Böylece Peygamberimiz Aleyhisselâm hac sırasında 124 bin kişilik bir İslâm topluluğuna hutbe okudu. İslâm Dininin tamamlandığına işaret ederek, insanlığı maddî ve manevî huzura, kurtuluşa kavuşturacak şeriat hükümlerini, sonsuz nimetleri bildirdi, nasihatler etti.

Büyük peygamber, Efendimiz Aleyhisselâm devesinin üzerinde idi. Devesinin yularından Amr b. Harice tutuyordu. Devenin ağzından çıkan köpükler, Amr b. Haricenin başına dökülüyordu. Efendimizin sözlerini tekrar edecek olan da gür sesiyle meşhur, Rebia b. Ümeyye b. Halefti. Ve Resülüllah Efendimiz sözlerine şöyle başladı:

Cenabı Hakka Hamdü sena ederiz. Ona döneriz. Nefislerimizin fenalıklarından ve kötü amellerimizden Allah'a sığınırız. Allanın hidayet ettiğini kimse yoldan çıkaramaz. Allanın şaşırttığını da kimse doğru yola getiremez. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. Birdir, eşi ve ortağı yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve peygamberidir. Ey Allanın kulları! Allahtan korkmanızı ve O'na itaat etmenizi vasiyet ederim.

Ey insanlar! Sözlerimi dikkatle dinleyiniz. Bilmiyorum, belki bu seneden sonra sizinle burada, ebedi olarak bir daha birleşemeyeceğim.

Sonra da Peygamberimiz Aleyhisselâm Rebia b. Ümeyye'ye size:

"Ey insanlar! bu hangi beldedir, diye soruyor de. Buyurdu. Rebia b. Ümeyye de bunu bağırarak onlara duyurdu.

Onlar da haram ve dokunulmaz olan beldedir, diyorlardı.

Peygamberimiz, "Söyle onlara Allah sizlere kanlarınızı ve mallarınızı rabbinize kavuşuncaya kadar bu beldeniz gibi haram ve dokunulmaz kılmıştır. Sizler muhakkak rabbinize kavuşacaksınız. Amellerinizden işlediklerinizden sorguya çekileceksiniz" buyurdu.

-Tebliği ettim mi? diye sordu. Sonra elini semaya kaldırdı. Ey Allahım bunlara tebliğde bulunduğuma şahit ol dedi.

"Kimin yanında emanet varsa, onu hemen sahibine teslim etsin. İyi biliniz ki üç şey Müslümanların kalplerine kin ve kıskançlık sokmaz.

1- Allaha ihlaslı olarak amel etmek.

2- Emir sahiplerine nasihatte bulunmak.

3- Müslümanların cemaatına İtikat ve salih amelde tabi olmak(ki onlar dua ederlerse dualarının kabul ve arkalarındakilerine de şamildir.). İyi biliniz ki cahiliyet devrine ait her şey ayaklarımın altına konulmuş, hükümsüz sayılmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası da bize ait, kan davalarından İbni Rebia'nın kan davasıdır. Cahiliyet devrinde olan, bütün faizler de

kaldırılmış, hükümsüz sayılmıştır. Kaldırdığım ilk faiz, Amcam Abbas'ın faiz alacağıdır, onun da tümü kaldırılmıştır. Fakat ana paralarınız size aittir, sizin hakkınızdır. Ne. bundan fazlasını isteyip borçlulara zulmediniz, ne de hakkınızdan aşağı alıp, mazlum duruma düşünüz. Allah faiz yoktur diye hükmetmiştir.

Şimdi ey insanlar! Şeytan Muhakkak ki şu toprağınızda kendisine tapınmaktan temelli olarak ümidini kesmiştir. Fakat siz bunun dışındaki ufak tefek işlerinizde, Şeytana itaat edecek olursanız, bu onu hoşlandıracaktır. Dininiz üzerinde ondan sakınınız.

....

Ey İnsanlar! Kadınlar hakkında Allahtan korkunuz. Çünkü siz onları ancak Allanın emaneti olarak aldınız. Ve kendileri ile evlenmeyi de Allanın kelimesi (Dini Nikâhla) helal edindiniz.

Ey insanlar şüphe yok ki sizin kadınlarınız üzerinde hakkınız vardır, onların da sizlerin üzerinde hakkı vardır. Sizin onların üzerinde hakkınız döşeğinize sizden başka hiç kimseyi ayak bastırmamaları, fuhuş irtikab etmemeleri, istemediğiniz kimseyi izniniz olmadıkça evlerinize sokmamalarıdır. Eğer onlar bunun aksini yaparlarsa, Allah size onları yatakta yalnız bırakmanıza izin vermiştir. Kendilerini fazla incitmeyecek şekilde dövebilirsiniz de .. Eğer uysallık ederler size boyun eğerlerse onların üzerinizdeki hakkı maruf veçhile yani memleket adet ve geleneğine göre kendilerinin bütün yiyecek ve giyeceklerini sağlamaktır. Kadınlar hakkında hayırlı olmanızı tavsiye ederim.

Çünkü onlar yanınızda zayıftırlar. Emanettirler. Kendileri için bir şeye malik değildirler.

Ey insanlar! size tebliğ etmiş olduğum sözlerimi aklınızda iyice tutunuz. Ben size öyle bir şey bıraktım ki Ona sımsıkı sarılırsanız hiçbir zaman sapmazsım. O Allanın kitabıdır. Allanın Peygamberinin sünnetidir. Ehli beytimdir.

Ey insanlar sözümü iyi dinleyiniz ve aklınızda iyice tutunuz. Müslüman Müslüman'ın kardeşidir. Ve böylece bütün Müslümanlar kardeştirler. Kişiye kardeşinin malı, kendisi onu gönlünden kopararak vermedikçe helal olmaz. Kendinize zulüm ve yazık etmeyiniz.

-Allah Aşkına tebliğ ettim mi? diye sordu. Müslümanlar da Allah için evet dediler.

Peygamberimiz,

-Ey Allah'ım şahit ol, diyerek Allah'ı şahit tuttu.

Sakın benden sonra kâfircesine cahiliyet hallerine dönmeyiniz. Ve birbirinizin boynunu vurmayınız.

Ey insanlar rabbiniz bir, babanız birdir. Hepiniz Ademin soyundansınız. Adem de topraktandır. Allah katında sizin en şerefliniz en muttaki olanınız, Allanın emirlerini en çok yerine getiren, yasaklarından da sakınanınızdır. Arabın Araptan olmayana üstünlüğü ancak takva iledir, buyurdu.

Ve

-Tebliğ ettim mi ?diye sordu.

-Evet, dediler. Sizden burada bulunanlar bunları bulunmayanlara da tebliğ edip ulaştırsın.

-Ey insanlar! Size azası kesik bir köle bile emir tayin edilecek olsa sizi Allanın kitabı ile idare ettiği zaman onu dinleyiniz ve itaat ediniz, buyurdu.

Sonra müslümanlara sordu:

-Benim hakkımda ne diyeceksiniz bakayım? . Müslümanlar:

-Allah tarafından getirdiklerini bize tebliğ ettin, peygamberlik vazifeni yerine getirdin, bize nasihat ettin diye şehadette bulunacağız dediler. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz, Şehadet parmağını havaya kaldırıp halka işaret ederek"

-"Allahım şahit ol, Allahım şahit ol, Allahım şahit ol!"

Vesselamü Aleyküm ve rahmetüllahi ve berakâtühü buyurarak hutbesini sona erdirdi.

Peygamberimiz Aleyhisselâm bundan sonra haccetmediği için, bu haccı ve hutbesi "Vedâ Hacı" ve "Vedâ Hutbesi" olarak anıldı. Bu hac emri sırasında 63 deve kurbanı kendisi kesti. Kalanlarını Hazreti Ali keserek 100'e tamamladı. Peygamberimiz Aleyhisselâm, her

sene için bir kurban keserek ömrünün 63 senede sona ereceğine, İslâm Nurunun tamamlanmasıyla, dünyadan ayrılacağına işaret etti. Kabe'de 10 gün kaldıktan sonra Medine'ye döndü.

Son Peygamber Ordusu

Peygamberimiz Aleyhisselâm hicretin 11'inci yılı Safer ayında, Şam yolunu açmak için bir ordu hazırlattı. Mute savaşında şehîd düşen kumandan Hazreti Zeyd b. Harise'nin oğlu Hazreti Usame b. Zeyd'i 20 yaşında ordunun başına geçirdi. Bir çok ileri gelen sahabiler de bu genç kumandanın emrindeydi. Peygamberimiz Aleyhisselâm ordusunu uğurladıktan sonra saadetli hanesine döndü.

Hastalanıyor

Peygamberimiz Aleyhisselâm 23 senelik vazifesinin sona erdiğini ve yakında dünyadan ayrılacağını anlamıştı. Uhud şehîdlerini ziyaret ederek sekiz yıl sonra cenaze namazlarını kıldı. Meşhur Baki' mezarlığına giderek orada yatan müminleri de ziyaret etti. Yakında kendisinin de o âleme göçeceğini bildirdi. Nitekim Rebiulevvel ayına bir gün kala hastalandı. Sahabilerine bir hutbe okuyarak Arapistan'ın putperestlerden temizlenmesini, gelen elçilere iyi davranılmasını emretti, son nasihatlarını yaptı. Yanında bulunan zevcelerinin hissesini ayırdı, kalanını sadaka olarak dağıttı. Peygamberimizin hastalığını duyan islâm Ordusu geri döndü.

Ve Dünyadan Ayrılıyor(M. 632 - H. 12 Rebiul Evvel 11)

Peygamberimiz Aleyhisselâmın hastalığı sıtma idi. Soğuk su ile rahatlamaya çalışıyordu. Son üç günde hastalığı iyice ağırlaştı. Hazreti Ebû Bekir'i imamlık yapmak üzere vekil seçti. Nihayet 13 gün süren hastalıktan sonra hicretin 11 nci yılı Rebiulevvel ayının 12 nci Pazartesi gecesi milâdî 632 yılında 63 yaşında mübarek ruhları uçup en yüce makama gitti.

Sahabiler bu acı hakikat karşısında şaşırıp kaldılar. Diller tutuldu, kalbler dondu, feryadlar göklere yükseldi. Hazreti Ömer gibi sahabiler bile inanmak istemedi. Bu fırsattan faydalanmak isteyen bazı kimseler dinden çıkarak yalancı peygamberlik hevesine kapıldı. Ancak Hazreti Ebû Bekir'in soğukkanlı davranışı ve hâkim olucu sözleri karşısında herkes kendine gelebildi.

Çünkü o büyük dost Hazreti Muhammed Aleyhisselâm'ın getirdiği Kur'an, ve Şeriatının rehberlik vazifesine devam ettiğini bildiriyor, bu büyük hakikati hatırlatıyordu.

Kendilerini toparlayan müminler önce Hazreti Ebû Bekir'i Halife seçip emrine girdiler. Sonra da Fahri Kâinat Efendimize karşı son vazifelerini yaptılar. Erkekler, kadınlar ve çocuklar sırayla namazını kıldılar. Peygamberimiz Aleyhisselâm, dünyaya gözlerini yumduğu, Hazreti Aişe'nin saadetli hanesine defnedildi. Şimdi Ravza-ı Mutahhara denilen makamı meydana geldi.

Peygamberimizin Yüksek Ahlâkı

Peygamberimiz Aleyhisselâm, bütün yaratılmışların en şereflisi ve şânı en yüce olanıdır. İnsanlara güzel ahlâkı tamamlamak üzere gönderildiğini söylemiştir. Her güzel işte, örnek O'dur, ölçü O'dur. Merhamet ve şefkati, cömertlik ve keremi, akıl ve zekâsı, güzellik ve yaratılışı, iyilik ve ihsanı, doğruluk ve adaleti, sabır ve kanaati, temizlik ve iffeti, yiğitlik ve

kuvveti, hâsılı her üstünlük ve fazileti başkaları ile ölçülmesi mümkün olmayacak derecede yüksektir.

Küçükleri sevip okşamak, hastaları arayıp sormak, hareketlerinde ölçülü olmak, herkese tatlı söz ve güler yüz göstermek, fakirlere ve düşkünlere yardımcı olmak, işi her zaman ehline vermek, aşırılığa ve gösterişe yüz vermemek, herkesin hakkını gözetmek gibi akla gelen her olgun ahlâk, O'nun sünnetidir.

Koca Arap yarımadası emri altında iken bir kuru ekmek parçasıyla karnını doyuracak, hattâ açlığını gidermek için karnına taş bağlayacak derecede sabır, kendisini öldürmek için saldıran ve yaralayarak en ağır eziyeti yapanların, sadece doğru yola gelmelerini isteyecek kadar merhamet sahibiydi. Huzurunda titreyen bir ziyaretçiye: "Korkma arkadaş! Ben, Kureyş'ten kuru ekmek yiyen bir kadının oğluyum!" buyuran bir geniş gönül taşıyordu. Kısacası, her güzel ahlâk, O'nda ayrı bir güzellik kazanmıştı.

Zevceleri

Peygamberimiz Aleyhisselâmın çok evlenmenin yasaklanmasından önce, bir çok hikmetler ye çeşitli sebeplerle nikâhına aldığı validelerimizin sayısı 12'dir. İlk zevcesi Hazreti Hatice ile Hazreti Zeyneb binti Huzeyme, kendi sağlığında vefat etmişler, diğerleri ise sonraya kalmışlardır. Zevcelerinden Hazreti Ebû Bekir'in kızı Hazreti âişe ve Hazreti Ömer'in kızı Hazreti Hafsa'yı bu en yakın iki dostuyla bağlılığını artırmak için nikahlamıştır. Bu maksatla, kendi kızlarını da üçüncü ve dördüncü derecedeki yakın dostu Hazreti Osman ve Hazreti Ali'ye vermiştir.

Ebû Süfyan'ın kızı Hazreti Ümmü Habibe, kocasının Habeşistan'da Hıristiyanlığa dönmesiyle himayesiz kalmıştı. Babası imân etmediği için onun yanına da gelemiyor, asaletli olduğu için herkesle evlenemiyordu. Peygamberimiz Aleyhisselâm dininde sebat eden bu mümineyi Habeş Hükümdarını vekil tâyin ederek nikahladı. Medine'ye getirterek himayesi altına aldı.

Hazreti Zeyneb binti Huzeyme, Hazreti Ümmü Seleme ve Hazreti Şevde de Hazreti Hafsa gibi kocaları Allah yolunda savaşırken şehîd düşmüşlerdi. Kimsesiz kalan ve korunmaya muhtaç olan bu kadınları Peygamberimiz Aleyhisselâm nikâhına aldı. Hazreti Zeyneb binti Cahş ise akrabası olup kocası ile geçinemediğinden ayrılmıştı. Efendimiz (A.S) akrabasının ricaları üzerine, onu nikâhına aldı.

Hazreti Cüveyriyye, Hazreti Mâriye, Hazreti Safiyye ve Hazreti Meymune validelerimiz ise, siyasî sebeplerden dolayı Peygamberimizin nikâhına girmişlerdir. 53 yaşına kadar dul bir kadın olan Hazreti Hatice ile yaşayan Peygamberimiz Aleyhisselâm bir çok hikmet ve sebeplerle, ömrünün son 10 yılında çok kadınla evlenmiştir. Bu validelerimiz de o hazretten öğrendikleri ile İslama büyük hizmetlerde bulunmuşlardır.

Evlâdı (Çocukları)

Peygamberimiz Aleyhisselâmın üçü erkek, dördü kız olmak üzere yedi evlâdı dünyaya gelmiştir. İlk oğlu Hazreti Kaasım olduğu için, Efendimiz (A.S) "Ebu'l-Kaasım = Kaasımın Babası" lakabıyla anılmıştır. Diğer oğulları da Hazreti Abdullah ve Hazreti İbrahim'dir. Kızları Hazreti Zeyneb, Hazreti Rukayye, Hazreti Ümmü Külsûm ve Hazreti Fâtıma'dır. Yalnız Hazreti ibrahim, Hazreti Mâriye'den doğmuş, diğerlerinin hepsi Hazreti Hatice'den olmuştur.

Oğulları bebek halinde, kızları ise evlilik hayatı sürerken Peygamberimiz Aleyhisselâm'dan önce vefat etmişlerdir. Yalnız Hazreti Fâtıma, babasından altı ay sonra 24 yaşında dünyadan ayrılmıştır. Hazreti Rukayye ile Hazreti Ümmü Külsûm, sırasıyla Hazreti Osman b. Affan ile evlenmişlerdir. Bu sebeple Hazreti Osman'a "Zinnûreyn = İki Nur Sahibi"

lâkabı verilmiştir. Hazreti Zeyneb, Hazreti Ebû As b. Rebî ile, Hazreti Fâtıma da Hazreti Ali ile evlenmişlerdir.

Peygamberimiz Aleyhisselâmın soyu, kızı Hazreti Fâtıma'nın oğulları Hazreti Hasan ve Hazreti Hüseyin neslinden devam etmiştir. Diğer kızlarından olan torunları yaşamamıştır. Hazreti Fâtıma'nın, Hazreti Hasan ile Hazreti Hüseyin'den başka Muhsin, Ümmükülsûm ve Zeyneb adında bir oğlu ve iki kızı daha vardır.

HALİFELERİ
Birinci Halifesi

Hazreti Ebû Bekir

Peygamberimiz Aleyhisselâmdan sonra Müslümanların din ve dünya işlerini idare edenlere "Halîfe" ve "Emîr" denilir. İslâmın ilk halifesi, Hazreti Ebû Bekir olup soyu yedinci göbekte Peygamberimiz Aleyhisselâm ile birleşir.

Hazreti Ebû Bekir, erkeklerden ilk iman eden, malının tamamına yakın kısmını Allah yolunda harcayan, Hazreti Bilâl gibi işkence gören Müslümanları kâfirlerin elinden satın alarak kurtaran, Peygamberimiz Aleyhisselâmın hicret arkadaşı ve kızı Hazreti Âişe ile evlenmesinden dolayı da kayınpederi olan en büyük dostudur.

Hazreti Ebû Bekir, iki sene üç ay süren halifeliği sırasında: Yemen, Necid ve Yemâme gibi yerlerde çıkan yalancı peygamberleri ortadan kaldırmış, dinden dönenleri, İslâmın emirlerinde gevşeklik gösterenleri yola getirmiş, Kur'an-ı Kerîm'in âyet ve sûrelerini bir araya toplatmıştır.

O'nun zamanında Hazreti Halid b. Velid'in emrindeki İslâm Orduları, Bizans ve İran Devletleri ile bir çok savaşlar yapmış ve her defasında yenerek geniş toprakları fethetmiş, Müslümanlığı yaymıştır.

Hazreti Ebû Bekir hicretin 13'üncü senesinde 63 yaşında irtihal etmiş, yerine Hazreti Ömer'i seçmiştir.

İkinci Halifesi

Hazreti Ömer

Hazreti Ebû Bekir'den sonra İslâmın ikinci halifesi olan Hazreti Ömer'in soyu, sekizinci göbekte Peygamberimiz Aleyhisselâm ile birleşir. Kızı Hazreti Hafsa ile evlenmesi sebebiyle Peygamberimiz Aleyhisselâmın kayınpederi olmuştur.

O'nun imana gelmesiyle, Müslümanlar ve kâfirlerin tarafı açıkça ayrılıp belli olduğu için Peygamberimiz Aleyhisselâm kendisine bu mânâyı dile getiren "Faruk" lâkabını vermiştir.

Peygamberimiz Aleyhisselâmın ikinci, Hazreti Ebû Bekir'in de birinci veziri makamında, İslâm Dinine büyük hizmetlerde bulunan Hazreti Ömer'in adaleti bütün dünyaca meşhurdur. Adaleti sevdiği için, hatır ve gönüle bakmamış, dünya malına aldırış etmemiş, kanaat içerisinde çok sâde bir mümin olarak yaşamıştır.

Hazreti Ömer'in halifeliği sırasında Bizans ve İran Devletleri ile yapılan bir çok savaşlar kazanılmıştır. Bunun sonucu olarak da İran Devleti tamamen ortadan silinmiş, Bizanslılar ise Mısır ve Kudüs'den Erzurum'a kadar topraklarının çoğunu Müslümanlara bırakıp kendi kabuğuna çekilmiştir. Böylece islâm Orduları Afrika'da Tunus'dan, Asya'da Kafkas Dağları ve Çin'e kadar olan yerleri fethetmişler, hazine paralarla dolup taşmıştır.

Peygamberimiz Aleyhisselâmın hicreti, 17'nci yılında, Hazreti Ömer zamanında tarih başı olarak kabul edilmiştir. Müminlerin emiri, 10 yıl altı ay idareden sonra hicretin 23'üncü senesinde, 63 yaşında olduğu halde, Ebû Lü'lü adında bir Hıristiyan köle tarafından şehid edilmiştir.

Üçüncü Halifesi

Hazreti Osman

Hazreti Ömer'den sonra üçüncü halife seçilen Hazreti Osman, ilk Müslümanlardan olup Peygamberimiz Aleyhisselâmın soyu ile beşinci göbekte birleşir. Çok edeb ve hayâ sahibi, yumuşak huylu bir zât idi. Zengin olduğu için malının tamamına yakın kısmını Allah yolunda harcamış, büyük yardımlarda bulunmuştur. Peygamberimiz Aleyhisselâmın iki kızı ile evlenerek damadı olmak şerefini elde etmiştir.

Hazreti Osman'ın halifeliği 12 seneden 12 gün noksandır. Kur'an-ı Kerîm'in sûrelerini sırasına göre düzenlettirmiş, bugünkü haline getirterek nüshalarını çoğalttırmış ve her tarafa dağıttırmıştır.

Hazreti Osman devrinde Afrika'nın kuzey kısımları, Kıbrıs adası, Anadolu'nun içleri, Türkistan ve daha nice yerler, İslâm Ordularının eline geçti. İslâmın sınırları çok genişledi.

Hazreti Osman'ın son zamanlarında bazı iç karışıklıklar çıktı. Bunun sonucu olarak da hicretin 35'inci yılında, 80 yaşını geçtiği halde şehîd edildi.

Dördüncü Halifesi

Hazreti Ali

Hazreti Osman'dan sonra İslâmın dördüncü halifesi seçilen Hazreti Ali, amcası Ebû Talib'in oğludur. 10 yaşında iken İslâmı kabul etmiş, kızı Hazreti Fâtıma ile evlendirmekle damadı olmuştur. Hazreti Ali'nin yiğitliği çok meşhurdur.

Hazreti Ali halife seçildikten sonra, bazı Müslümanlar Hazreti Osman'ın kanını dâvâ etmişler ve bu sebeplerle Cemel ile Sıffîn savaşları çıkmış, İslâm arasına ayrılık girmiştir.

Nihayet hicretin kırkıncı yılında, beş senelik halifelikten sonra Hazreti Ali şehîd edilmiştir. Hazreti Ali'nin yerine büyük oğlu Hazreti Hasan geçmiştir. Ancak yerini, altı ay sonra babası zamanında Şam'da halifeliğini ilân eden Hazreti Muaviye'ye bırakarak çekilmiştir. Böylece İslâm'da "Hulefâyı Râşidîn" denilen büyük halifeler devri sona ermiştir.

EMEVÎLER

Hicretin kırkıncı yılından başlayarak halifelik, Hazreti Muaviye'nin soyu olan Emevîler'e geçti ve bu isimle anılmaya başladı. Emevilerin Hazreti Muaviye ile başlayan idarelerinin ilk devirleri pek parlak geçti. Devlet yeni imkânlara kavuştu ve her şey gelişti. Şam, Devlet Merkezi olarak kullanıldı.

Büyük donanmalar kurulup denizlere açıldı. Türkistan, Hindistan ve Sudan'a ordular gönderildi. Afrika'nın Kuzeyi Fas'a kadar fethedildi. İstanbul bir kaç defa kuşatıldı. Hicretin 49'uncu yılında yapılan kuşatmada, Hazreti Ebu Eyyub el Ensârî şehîd düşerek bu şehirde defnedildi.

Emevilerin idaresi 90 sene sürdü ve bu zaman içerisinde 14 halife gelip geçti. Hazreti Muaviye'den sonra idareye geçen Yezid zamanında, Peygamberimiz Aleyhisselâmın torunu Hazreti Hüseyin, Kerbelâ'da şehîd oldu. Halife Abdulmelik zamanında İslâm sınırları çok genişledi. Emevî halifelerinden Hazreti Ömer b. Abdulaziz, çok değerli bir zat olup İslâm Dinine hizmetleri büyüktür.

Son Emevî halifesi Mervan zamanında, Horasan'lı Ebû Müslim'in çabaları ile Emeviler Devleti sona ermiş, idare Peygamberimiz Aleyhisselâmın amcası Hazreti Abbas'ın soyuna geçmiştir. Emeviler'den Abdurrahman b. Muaviye kaçarak kurtuldu ve İspanya'da Endülüs Emeviler Devletini kurdu. Bu devlet de çeşitli değişikliklere uğrayarak 422 sene sürdü.

ABBASİLER

Abbasiler, Bağdad şehrini merkez olarak seçtiler, devlet hizmetlerini geliştirdiler. Hicrî 132 yılında başlayan idareleri 656 senesine kadar devam etti. Bu zaman içerisinde 37 halife geldi geçti.

Abbasi halifeleri içerisinden Ebû Cafer Mansur ve Harun Reşid devirleri parlak geçmiştir. Harun Reşid zamanında Abbasiler en şanlı devirlerini yaşamışlar; İslâm Orduları Hindistan'dan Atlas Okyanusu'na, Kafkaslar'dan Orta Afrika'ya kadar fetihler yapmışlardır. Müslümanların bu hali Avrupalı devletlerin dikkatini çekmiş, krallar ile halife arasında elçiler gelip gitmiştir.

Harun Reşid'in Kral Şarlman'a gönderdiği bir çalar saati, ilk defa gören Avrupalılar çok hayret etmişlerdir.

Bu halifelerden sonra idarede yavaş yavaş zayıflık meydana gelmiş, bazı vilâyetler kendi başlarına devlet olmuşlardır. Fas ve Cezayir'de ayrı idareler kurulmuş, Mısır'da Fâtımîler Devleti ortaya çıkmıştır. Emeviler soyundan Abdurrahman b. Muaviye ise daha ilk zamanlarda, İspanya'da Endülüs Emevi Devletini kurmuştur.

Emevilerden Hazreti Muaviye zamanında fethedilip de halkı İslâm Dinini kabul etmiş olan Türkistan, gittikçe gelişti. Türkler de Abbasi Devleti içerisinde büyük değer kazandılar, din hizmetinde bulundular. Abbasiler'den sonra birçok devletler kurdular. Bunlardan; Afganistan'da kurulan Gazneliler Devleti gibi, bazıları dünyanın en büyük hükümetleri olmuş, Sultan Mahmud gibi yiğit hükümdarlar yetiştirmiştir.

Abbasiler'den Sonra....

Abbasi Devleti'nin zayıflaması sırasında ve parçalanmasından sonra, İslâm memleketlerinde küçüklü büyüklü bir çok devletler kuruldu. Bu devletlere "Tavâif-i Mülûk" adı verilir. Tamamına yakın kısmını Türklerin kurduğu bu devletlerin sayısı otuzdan fazladır. İçlerinde en mühimleri Gazneliler, Harzemşahlılar, Kirmanşahlar, Karakoyunlular, Akkoyunlular, Kölemenler, Eyyubîler, Selçuklular, Cengiz ve Timur Hanlıkları'dır.

Bunlar arasında, Türk beylerinden Tuğrul Bey'in kurduğu Selçuklu Devleti çok mühimdi. Tuğrul Bey'in oğlu Alparslan ve onun oğlu Melikşah zamanlarında, dünyada bunlardan büyük devlet yoktu. Anadolu'yu da fetheden Selçuklular, sonradan bir kaç parçaya bölündü. Eski kuvvetleri kalmadı.

Moğol Saldırısı ve Haçlı Savaşları

Tavâif-i Mülûk denilen devletlerin tamamına yakın kısmı, İslâm Dinine büyük hizmetlerde bulunmuşlardır. Ancak içlerinden birkaçının verdiği zararlar da büyüktür.

Cengiz Han'ın idaresindeki Moğollar ve o zaman henüz cahillik içerisinde bulunan bazı Tatar kabileleri, İslâm memleketlerine saldırmışlar, geçtikleri yerleri çiğneyip harap etmişler, milyonlarca Müslümanı öldürerek ortalığı kan denizine çevirmişlerdir.

Diğer taraftan Avrupalı Hıristiyanlar da Kudüs'ü Müslümanların elinden almak bahanesiyle büyük ordularla savaşa çıktılar. "Haçlı Savaşları" diye anılan bu saldırılar, Müslüman Türk Devletlerinin büyük çabaları ile geri püskürtüldü. Mısır ve Suriye taraflarında hükümdarlık yapan Selâhaddin Eyyubî'nin kahramanca çarpışmaları ve İslâm ülkelerini büyük bir tehlikeden kurtarması, tarihte şanlı bir yer tutar.

Hıristiyanlar, papaların çabalarıyla yedi defa düzenledikleri bu Haçlı Savaşları sırasında, İslâm ülkelerinden götürdükleri yenilikleri memleketlerinde uyguladılar. Böylece Avrupa'da medeniyetin gelişmesine Müslümanlar sebep oldu. Hıristiyanların yaşayışları çok değişti.

İspanya'da kurulan ve Avrupa'da İslâmı yaymaya çalışan, Endülüs Emevîler Devleti de yavaş yavaş çökmeye başladı. Gırnata'dan başka Müslümanların elinde bir yer kalmadı. Sonra buraları da İspanyollar, ele geçirdi. İslam medeniyeti adına ne varsa herşey yakıp yıkıldı. Bütün müslümanlar katledildi. Müslümanların fethi sırasında yapılanlarla tam bir tezat teşkil eden bu hali tarih kitapları ibretle kaydetmektedirler. Endülüs Devleti böyle son buldu.

Osmanlılar

Hindistan ve Çin'den Atlas Okyanusu'na kadar hüküm süren İslâm Devletleri bozuldu. Yerlerine bir çok küçüklü büyüklü devletler kuruldu. Biribiri arasında iç ve dış çekişmelerle İslâm birliği zayıfladı.

İşte bu sırada İslâm âlemini üç, dörtyüz senedenberi uğramakta olduğu belâ ve sıkıntılardan kurtarma şerefi, dinin Yüce Kitabı Kur'an-ı Kerîm karşısında, bir gece sabaha kadar el bağlayıp duran Türk aşiretlerinden Ertuğrul Gâzi Oğlu Osman Gaziye nasip oldu. Abbasi Devleti'nin yıkılış tarihi olan hicretin 656'ncı yılında, Ertuğrul Gâzi'nin Söğüt kasabasında dünyaya gelen oğlu Osman Bey, Yüce İslâm Dininin hizmetçisi ve yardımcısı olan Osmanlı Devleti'nin temelini kurdu: Milâdî 1299.

İslam Şeriatının hükümleriyle eksiksiz amel eden bu soylu ve şerefli millet, Allahü Teâlâ'nın yardımıyla az zamanda büyüdü, dünyaya hükmeden bir imparatorluk oldu.

Osmanlı Devleti'nin dokuzuncu padişahı Yavuz Sultan Selim Han, Mısır'ı fethettiği sırada, son Abbasi Halifesi Üçüncü Mütevekkil Alellah, emâneti Yavuz'a verdi. Mekke Şerifi de mukaddes emânetleri bu hükümdara teslim etti. Böylece Osmanlı Sultanları , Yavuz'dan başlıyarak, Peygamberimizin halifesi bütün müslümanların da emiri oldular.

İçerde Müslümanların, din ve dünya işlerini idare eden Osmanlılar, dışarda da büyük fetihlerle üç kıt'a, yedi denize hakim oldular. Osmanlı ulemasının tefsir ve izahlarına göre, bir taraftan **ümmeti vasat** sıfatını alan Osmanlılar, diğer taraftan da hadisi şeriflerde beyan edilen, **Hatime** vasfını elde etmişlerdir. Şimdi ise dünya ve islam alemi **"hatimetül hatime"yi** beklemektedir.

SİYER İMTİHAN SORULARI

1-Siyer ve Siyer i Nebi nedir?
2-Kâbede kaç put vardı?
3- Hanifler ne demekdir ?
4-Kâbeyi ilk kim inşa etti ?
5-ikinci olarak kim inşa etti ?
6-Kâbede mübarek vazifeler nelerdir ?
7-Fil vak'ası ne zaman oldu ?
8-Ebrehe kimdir?
9-Fil vakasını anlatan sure hangisidir ?
10-Peygamberimiz hangi sene hangi ay ve hangi günde doğdu ?
11 -Peygamberimiz doğduğu gece neler oldu?
12-Peygamberimizin annesi, babası, dedesi kimdir?
13-Peygamberimizin süt annesi kimdir ?
14-Peygamberimiz süt anne yanında kaç sene kaldı?
15-Peygamberimizin annesi nerede ve ne zaman vefa t etti?
16-Peygamberimiz dedesinin yanında kaç sene kaldı?
17-Birinci Şam seyehati ne zaman oldu ?
18-Birinci sam seyehatinde nereye kadar gidildi ? Kimle görüşüldü?
19-Yemen seyehati kaç yaşında ve hangi sene oldu ?
20-Hılfulfudul ne demekdir peygamberimiz ne zaman girmişdir?
21-ikinci Şam seyehati ne zaman olmuştur, kimle görüşülmüştür ?
22-Peygamberimiz ilk kiminle vene zaman evlendi ?
23-Peygamberimizin hakem seçilmesini anlatınız ?
24-İlk vahiy nerede ne zaman ve kaç yaşında geldi?
25-Aşere-i Mübeşşereyi sayınız?
26-Aleni davet ne zaman başladı ?

27-Aleni daveti emreden hangi ayet idi ?
28-En çok işkence gören dört müslüman kimdir ?
29-lşkence yapan dört büyük kâfir kimlerdir ?
30-1. Habeş, hicreti ne zaman ve kaç kişiyle oldu
31-Hazreti Hamza ne zaman ve nasıl müslüman oldu ?
32-Hazreti Ömer ne zaman ve nasıl müslüman oldu ?
33-Müslümanlar kaç sene muhasara altında kaldı ve ahidnameyi yazan adama ne oldu?
34-Hüzün yılı ne demekdir ?
35-Taif yolculuğu ne zaman oldu ?
36-Birinci Akabe Biati ne zaman ve kaç kişiyle yapıldı ?
37-ikinci akabe biati ne zaman ve kaç kişiyle yapıldı ?
38-Mi'rac mucizesi ne demekdir, kaç yılında ve nasıl olmuşdur ?
39-Peygamberimiz Mekkeden ne zaman ayrıldı, sevr mağarasında kaç gün kaldı ?
40-Peygamberimizi takip edip bulan iki kişi kimdir, ne yapmışlardır?
41-Cuma namazı nerede, ne zaman farz kılındı ?
42-Peygamberimiz Medinedeyedi ay kimin evinde müsafir kaldı ?
43- Muhacir ve ensar ne demekdir ?
44-Vatandaşlık andlaşması kimlerle yapıldı ?
45-Peygamberimiz Hazreti Aişe ile ne zaman evlendi ?
46-İlk ezan ne zaman okundu ve aşure orucu ne zaman emrolundu ?
47-Namazların rekâtları ne zaman değişti ?
48-Kâfirlerle savaşa ne zaman izin verildi ?
49-Seriyye ve gaza ne demekdir ?
50-Kıble nerede, ne zaman çevrildi ?
51 -Bedir savaşının sebebini anlatınız ?
52-Bedir savaşında taraflar kaç kişi idi ?
53-Bedir savaşı hangi ayın hangi gününde oldu?
54-Esirler hangi şartlarla bırakıldı ?
55-Zekât ve oruç ne zaman farz kılındı.
56-Kaynuka yahudileri nereye ne zaman sürgün edildi ?
57-Uhud savaşında kâfirler ve müslümanlar kaç kişi idi ?
58-Uhud savaşını peygamberimiz nasıl yapmak istiyordu ?
59-Uhud savaşı nerede ve hangi gün oldu?
60-Uhud savaşında müslümanların sıkıntıya düşmelerine sebep ne idi?
61-Uhud savaşı kaç safha geçirdi anlatınız ?
62-Raci' vak'ası nedir ne zaman oldu ?
63-Bi'ri maune faciası nedir ne zaman oldu ?
64-Beni Nâdir gazasını anlatınız ?
65-Hendek savaşı ne zaman oldu diğer adı nedir ?
66-Hendek savaşında müslümanlar ve kâfirler kaç kişiydi ?
67-Hendek kazma fikri kimden gelmişdir?
67-Kurayza yahudileri niçin ve neye göre idam edildi ?
68-Teyemmüm hangi gazada ne zaman farz kılındı?
69-Hudeybiye andlaşması ne zaman imzalandı ?
70-Hayber ne zaman feth edildi ve hayber fatihi kimdir?
71 -Hükümdarları dine davet mektupları ne zaman yazıldı ve kümlerle gönderildi ?
72-Hükümdarlar elçilere nasıl davrandı ?
73-Mekke'nin fethine sebeb hangi hadisedir?
74-Mü'minler topluca kâbeyi ne zaman ve kaç kişiyle ziyaret ettilir ?
75-Mûte harbini anlatınız?

76-islam ordusu Mekke'ye hangi ayın hangi gününde ne zaman girdi ?
77-Huneyn gazası kimlerle ne zaman yapıldı ?
78-Taif kuşatması ve Evtas savaşı kimlerle ve ne zaman oldu ?
79-Tebük Gazası kimlere karşı ve kaç kişiyle yapıldı ?
80-Mescidi dırar nedir ?
81 -Veda haccında Peygamberimiz kaç kişiye hıtab etti ?
82-Veda haccı hangi sene hangi günde oldu ?
83- İnsanın kalbine kin ve kıskançlık nasıl girmez ?
84-Peygamberimiz veda haccında kaç kurban kesti ve kestirdi ?
85-Son peygamber ordusunun komutanı kimdi ?
86-Peygamberimiz hangi sene hangi ay hangi gün vefat etti ?
87-Peygamberimizin ahlakından beş madde yazınız.
88-Peygamberimizin hanımları kimlerdir ?
89-Peygamberimizin çocukları kimlerdir ?
90-Peygamberimizden sonra vefat eden hangi çocuğudur ?
91-Peygamberimizin ilk halifesi kimdir ne zaman vefat etmiştir ?
92-Peygamberimizin ikinci halifesi kimdir ve kim şehid etmiştir ?
93-Peygamberimizin üçüncü halifesi kimdir, kaç sene halifelik yapmıştır ?
94-Peygamberimizin4. halifesi kimdir, kimler şehid etmiştir.
95-Emeviler idaresi kaç sene sürdü, kaç halife geçti ?
96-Abbasi devleti hangi seneler arasında devam etti?
97-Türkler kimin zamanında, ne zaman müslüman oldu ?
98-Tavaifi mülük ne demektir, beş Türk devleti ismi yazınız ?
99-Anadoluyu kim fethetti ?
100-Osman gazi ne zaman doğdu ?
101-Osmanlılara halifelik kimden ve kimin zamanında geçti, son Osmanlı halifesi kimdir?

Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa (S.A.V)

Uzuna yakın orta boylu, endamı biçimi gayet uygun, alnı açık, büyücek başlı, hilal kaşlı, değirmi yüzlü, güzel iri karagözlü, uzun kirpikli, çekme burunlu, kaşları birbirine yakın fakat arası açık, omuzlarının arası ve göğsü geniş, gümüş gibi saf boynu uzun ve düzgün, omuzları , kolları ve bacakları iri ve kalın, bilekleri uzun, parmakları uzunca, elleri ve parmaklan kalınca, karnı göğsü ile bir hizada, ne şişman ne pek zayıf, sıkı etli, ipek tenli, iri kemikli, iri gövdeli, güçlü kuvvetli, tabanları ve avuçları çukur, iki küreğinin arasında peygamberlik mührü, kendisi de peygamberliğin mührü, her hareketi mutedil, yürüyüşü dosdoğru ve sallanmadan, ne pek hızlı ne pek yavaş, güler yüzlü tatlı sözlü yumuşak, alçak gönüllü ve vakarlıydı.

Bütün yaratılmışların en şereflisi ve şânı en yüce olanıdır. Güzel ahlâkı tamamlamak üzere gönderilmiştir. Her güzel işte örnek O'dur, ölçü O'dur. Merhamet ve şefkati, cömertlik ve keremi, akıl ve zekâsı, güzellik ve yaratılışı, iyilik ve ihsanı, doğruluk ve adaleti, sabır ve kanaati, temizlik ve iffeti, yiğitlik ve kuvveti, hâsılı her üstünlük ve fazileti başkaları ile ölçülmesi mümkün olmayacak derecede yüksektir.

Küçükleri sevip okşamak, hastaları arayıp sormak, hareketlerinde ölçülü olmak, herkese tatlı söz ve güler yüz göstermek, fakirlere ve düşkünlere yardımcı olmak, işi her zaman ehline vermek, aşırılığa ve gösterişe yüz vermemek, herkesin hakkını gözetmek gibi akla gelen her olgun ahlâk, O'nun sünnetidir.

Koca Arab yarımadası emri altında iken bir kuru ekmek parçasıyla karnını doyuracak, hattâ açlığını gidermek için karnına taş bağlayacak derecede sabır, kendisini öldürmek için saldıran ve yaralayanlara doğru yola gelmeleri için dua edecek kadar merhamet sahibiydi. Huzurunda titreyen bir ziyaretçiye: "Korkma arkadaş! Ben, Kureyş'ten kuru ekmek yiyen bir kadının oğluyum!" buyuruyordu. Her güzel ahlâk, O'nda ayrı bir güzellik kazanmıştı.

Salatü selam O'na, aline , ashabına ve kıyamete kadar onun izi üzerinde yürüyen ümmetine olsun.